

RIBIČ 10

GLASILO SLOVENSKEGA RIBISTVA

LETO 2020
LETNIK LXXIX
ISSN 0350-4573

Mladi ribič (foto: anja)

Posvet Posegi v vodotoke

Ribiška zveza Slovenije in Zavod za ribištvo Slovenije sta 16. 9. 2020 v Lukovici organizirala posvet za vodstva ribiških družin in regionalnih zvez ribiških družin na temo posegov v vodotoke, specifično povezanih na izvajanje inšpekcijskega nadzora Inšpekcije RS za okolje in prostor v teh primerih. Predavanje je vodila državna inšpektorica Darja Starič Racman, ki je skupaj s sodelavkama Nado Kogovšek in Andrejo Vidali pripravila delovno gradivo za posvet. Namen posveta je želja po boljšem poznavanju dela inšpekcije za okolje in naravo ter posledično boljšem sodelovanju med ribiči, ZZRS in inšpekcijo pri skupnem cilju ohranjanja dobrega stanja vodnega okolja v državi. Ribje vrste (lovne in nelovne) so namreč lahko pomemben pokazatelj dobrega stanja voda, ki je osrednji cilj Zakona o vodah.

V začetnem delu so predavateljice predstavile zakonske podlage in pristojnosti Inšpekcije za okolje, obravnavanje prijav po stopnji njihove zahtevnosti in dodeljevanje stopenj prioritete. Pregledno so predstavile pravno ureditev, ki se nanaša na zaščito rib v različnih zakonih in drugih podzakonskih aktih. Za ribiče je pomembno dejstvo, da nas državni inšpektorji zaradi njihove številčnosti in dobre usposobljenosti (500 aktivnih čuvajev po državi v primerjavi z 61 inšpektorji) prepoznavajo kot pomemben dejavnik pri sprotnem odkrivanju kršitev na terenu.

Verjetno je bil za predstavnike RD najbolj zanimiv del predavanj predstavitev postopka podajanja kakovostne prijave inšpekciji. Predavateljice so glede tega posebej izpostavile potrebo po čim večji količini kakovostnega dokaznega materiala (fotografije, posnetki ipd.), kar pogosto vodi k učinkovitejšim inšpekcijskim postopkom. Če ni ustrezno podanih prijav in ni navedenih ključnih dejstev, tudi inšpekcijska služba ne more ukrepati. Inšpektorice so izpostavile zmotno pričakovanje prijaviteljev, da bo inšpektor obravnaval njihovo zahtevo tako, kot je prijava zapisana in da se zavarujejo koristi prijavitelja. Nasprotno mora inšpektor po indicu/prijavi sam ugotoviti dejansko stanje in okoliščine na terenu. Prav tako prijavitelji zmotno menijo, da po podani prijavi avtomatsko pridobijo status stranke v postopku, skupaj s pričakovanjem sprotnega obveščanja o stanju samega po-

stopka in ukrepih, ki jih izreče inšpekcija; za slednje mora biti podana posebna zahteva. Pri predstavitvi samih posegov v vodna zemljišča so predavateljice najprej predstavile pravilno določanje vodnega zemljišča, možnosti pridobitve vodnega soglasja za poseg v prostor in primere najpogostejših kršitev. Slednje so na vodnem in priobalnem zemljišču, povezane z gradnjo mostičkov, zaježitvami, zacevitvami strug vodotokov (posebno manjših potokov, kar je izrecno prepovedano), utrditvami brežin, preprečevanjem prehoda s pogosto postavitvijo ograj do struge ter preobsežnim sekanjem obrežne vegetacije. Za ponazoritev reševanja takih primerov so predstavili pet zaključenih postopkov nedovoljenih posegov in njihovega končnega rezultata.

Pri vprašanju nadzora rabe vode so posebej obravnavali problematiko odvzema vode mHE in težavo ustrezne meritve zagotavljanja ekološko sprejemljivega pretoka vode Qes. Pri tem so inšpektorice izpostavile težavo pri velikem številu delnih vodnih dovoljenj, kjer način merjenja Qes ni določen. V primeru izrednih onesnaženj, kot je bil primer na potoku Tojnica zaradi požara v tovarni Kemis, ukrepanje inšpekcije ni predvideno, ampak se izvajajo ukrepi v sklopu intervencije, skladno s predpisi s področja zaščite in reševanja. Inšpektorji za okolje in prostor bodo tako ob ugotovitvi povzročitelja onesnaženja le-temu izrekli ustrezne

ukrepe, ko bodo ugotovili, da so bili kršeni okoljski predpisi.

Na koncu so inšpektorice spregovorile še o vprašanju vpliva ribolova kot biološke obremenitve, pri čemer so izpostavile problematiko vnosa tujerodnih organizmov, posebno pa prepoznanih invazivnih tujerodnih vrst, kot so sončni ostriž, psevdorazbora, signalni rak ipd. Glede tega Slovenija še ni prenesla uredbe EU o invazivnih vrstah v svoj pravni red, zato pa so pripravljene spremembe Zakona o ohranjanju narave in osnutek Uredbe o invazivnih tujerodnih vrstah.

Inšpektorice so na koncu odgovarjale tudi na vprašanja predstavnikov RD glede konkretnih primerov: vprašanje mHE pri Železnikih in določanja Qes, težava porušitve jezua na Vipavskem, težave glede nihanja gladine Ljubljanice pri Vevčah zaradi delovanja HE pri Papirnici Vevče ter izlitje alkohola in pogin rib v gramoznici pri Gornji Radgoni.

Zaradi omejitev, ki jih določajo državni odloki o omejevanju virusa COVID-19 in s tem povezanim omejenim številom mest za posvet, je bilo največje mogoče število oseb v veliki dvorani ČZS Lukovica zelo hitro zapolnjeno, zato smo morali na RZS preostale predstavnike RD in ZRD zavrni- ti. Ob tem naj zapišemo, da je vse gradivo s predavanja dostopno na spletni strani RZS <http://ribiska-zveza.si/dejavnosti/posveti-rzs>.

*Mag. Igor Miličić,
sekretar RZS*

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izhaja vsak prvi teden v mesecu, razen števil
1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134
1000 Ljubljana

Telefon:
uredništvo:
(01) 256 12 97
tajništvo:
(01) 256 12 94
041 738 849
telefaks:
(01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si
sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si
tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si
računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si
uredništvo glasila Ribič
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
Odgovorna urednica:
Nuška Božičnik

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Igor Kloboves

Člani:
Egon Dolenc, Drago Ornik,
Boštjan P. Zagožen, Peter Weibl

ČASOPISNI SVET:

Člana:
dr. Jože Ocvirk,
dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Marjetka Šivic

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se od glasila obračunava davek na dodano vrednost.

Naklada: 11.000 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

AKTUALNO

- Posvet Posegi v vodotoke**
Mag. Igor Miličič 282
- Spopadanje ribiških družin s posledicami epidemije Covid-19 (2. del)**
Borut Jerše, Jure Ušeničnik 284

SREČANJA

- Pokal glasila Ribič**
Nuška Božičnik 286

OHRANIMO NARAVO

- Podpeško (Krimsko) jezero**
Milan Štraus 288

RIBIŠTVO

- Akvakultura v ribnikih, posodobitev in nadaljnji razvoj**
Danijel Gospič 291

RIBOLOV

- Dinamičen ribolov z metodo ultralikega vijačenja**
Jure Ušeničnik 294

TEKMOVALNA DEJAVNOST

- Rudarsko svetilko osvojila ekipa RD Celje**
Jože Šmejc 297

DRŽAVNA PRVENSTVA

- Državno prvenstvo mladih ribičev**
Stanko Žitnik 299

PREDSTAVITEV RIBIŠKIH DRUŽIN

- Ribiška družina Vrhnika**
Nuška Božičnik 300

ZASLUŽIJO SI NAŠO POZORNOST

- 90 let Borisa Skalina**
Stane Omerzu 302

REPORTAŽA

- Indijski dragulj ali tropski ribolov malo drugače**
Sebastjan Hajnšek 304

ČUDOVITI RIBIŠKI DNEVI

- September**
Lenart Levičar Bahtijari 309

RIBIČI PIŠEJO

- Žan Bastl in njegova Gabi**
Branko Hriberšek 312

MLADI RIBIČ

- Jakčeva nezgoda s škornji**
Nuška Božičnik 314

IZ RIBIŠKIH DRUŽIN

- Pomoč policistov pri nadzoru ribiškega okoliša**
Roman Zupanc 316

MUHARSKI KOTIČEK

- Miti in resnice o lahkem priboru**
Tomaž Modic 318

RIBIČI KUHAJO

- Amurjevi kotleti z omako z ingverjem in nadevan krap z baziliko in parmezanom**
Borut Jerše 319

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Dopisnike prosimo, da svoje prispevke pošiljajo na e-naslov:

glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu. Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi skladno s programsko zasnovo zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča.

Uredništvo

Spopadanje ribiških družin (2. del) s posledicami epidemije Covid-19

Koronavirus je vplival na različne aktivnosti v športnem ribištvu in zelo otežil delo ribiškim družinam. Zato se je tudi RZS od vsega začetka epidemije aktivno vključila v pomoč pri reševanju težav, s katerimi so se soočile družine. Eno od prvih vprašanj, ki se je pojavilo, je bilo, kako v času omejitev gibanja opravljati čuvajsko službo.

Od Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je RZS že 25. marca prejela uradno tolmačenje in začasna priporočila glede dela ribiških čuvajev v novih razmerah. V Odloku vlade R Slovenije o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih je navedeno, da odlok izvzema osebe, ki izvajajo javne naloge in javna opravila, mednje spadajo tudi ribiški čuvaji.

Epidemija pa ni le zelo težila dela RD, ampak je tudi zelo oklestila njihove prihodke in povzročila dodatne stroške poslovanja.

Zato je RZS 2. aprila naslovila na MKGP na ministrico dr. Aleksandro Pivec Pobudo za znižanje koncesijski terjatev za RD. Svojo pobudo je utemeljila z dejstvi, da se RD v zadnjih mesecih soočajo z drastičnim zmanjšanjem prodaje ribolovnih dovolilnic tako za domače kot za tuje ribiške turiste. Posebno občuten bo izpad ribiških turistov iz Italije, Avstrije in drugih evropskih držav. Obenem so zaradi prepovedi skupinskih dejavnosti že zdaj prizadete tudi tiste RD, ki so organizatorke državnih in mednarodnih ribiških tekmovanj. Glede na izkušnje je obisk voda za ribolov največji ravno v času pomladi in poletja, zato bodo posledice za prihodke od ribolova izjemno škodljive.

Ob tem pa imajo RD še vedno vse obveznosti gospodarjenja, ki izhajajo iz koncesijske pogodbe in sprejetih ribiško-gojitvenih načrtov. Med drugim mora RD zagotoviti ribiškočuvajsko kontrolo na celotnem območju ribiškega okoliša. RD so opazile, da se je v tem času izdatno povečal krivolov, kar za RD pomeni dodatno obremenitev pri povračilu stroškov za delo ribiških čuvajev in pri nabavi osnovne zaščitne opreme.

Zato je RZS predlagala MKGP, da se zaradi opisanih razmer vse RD ustrezno oprosti ali vsaj za polovico (50 %) zmanjša plačevanje koncesijskih obveznosti do države na podoben način, kot je na MKGP podal predlog za oprostitev plačevanja vodnih povračil za dejavnost akvakulture.

Žal je 4. maja prišel odgovor MKGP, da Vlada RS ni sprejela pobude RZS za odpravo ali zmanjšanje koncesijskih dajatev za ribiške družine. Zato je RZS 4. maja ponovno naslovila na MKGP Ponovitev pobude za zmanjšanje koncesijski terjatev za RD. V njej smo ribiči pozvali ministrico dr. Pivčevo, naj zaradi vseh opisanih razlogov, ki jih sami ne moremo rešiti brez razumevanja države, na podlagi naših upravičenih argumentacij doseže, da se vse RD ustrezno oprosti ali vsaj za polovico (50 %) zmanjša plačevanje koncesijskih obveznosti do države na podoben način, kot je na MKGP podal predlog za oprostitev plačevanja vodnih povračil za dejavnost akvakulture.

Poslanka Mateja Udovč je v parlamentu postavila tudi poslansko vprašanje, ali se poslanci zavedajo pomembnosti delovanja RD za ohranjanje čistih voda in vodnega biotopa in ali bodo glede na posledice nastalih razmer oprostili RD plačila koncesijskih dajatev za leto 2020. Žal tudi ta pobuda ni naletela na razumevanje. Pobuda RZS je še vedno v fazi reševanja. RZS si še naprej prizadeva, da bi država sprejela pobudo za odpis vsaj drugega dela koncesije, ki zapade 31. decembra. Upanje v ugodno rešitev daje tudi obljuba direktorja Direktorata za hrano in ribištvo dr. Bojana Pahorja, ki je na skupščini RZS 28. junija delegatom skupščine zagotovil, da bodo storili vse, da najdejo pravno možnost, da bi RD konec leta ne bilo treba plačati drugega dela koncesije. Za svojo izjavo je prejel buren aplavz delegatov skupščine.

Poleg teh je RZS naslovila na Vlado še več pobud: 25. maja je naslovila na MKGP Pobudo o možnosti izvajanja športnega ribolova zunaj meja stalne občine prebivališča, 28. maja Pobudo za koriščenje vavčerjev za vzpodbujanje ribiškega turizma in 28. maja na MNZ Pobudo za čimprejšnje odprtje državnih meja za ribiške turiste iz članic EU in tretjih držav, ki namepravajo obiskati Slovenijo kot ribiško destinacijo.

O vseh aktivnostih je RZS redno obveščala preko spletne strani tudi RD, obširno poročilo pa je bilo podano tudi na skupščini RZS 18. junija.

V tokratni številki nadaljujemo s predstavitev izkušenj RD, kako je epidemija vplivala nanje in na njihovo delo. Tokrat predstavlja izkušnje RD Novo mesto.

Izkušnje ribiške družine Novo mesto

RD Novo mesto je po številu članov največja RD pri nas, šteje jih več kot 650. Gospodarijo s pestro paletto salmonidnih in ciprinidnih voda, tekočih in stoječih, v dveh ribiških okoliših, žužemberškem in novomeškem.

Vpliv širjenja novega koronavirusa in pozneje karantene jih ni doletel popolnoma nepripravljeni. V ribogojnici, ki jo imajo in kjer gojijo šarenko in potočno postrv, prvo za prehrano in drugo za vlaganje v ribolovne vode, so uspeli pripraviti tudi manjše zaloge krme za ribe. To so pozneje kupovali od dobaviteljev redno in brez zastojev, kar je ključnega pomena za kakovostno gojitev rib. Reja je potekala nemoteno, prodaja pa je potekala glede na ukrepe vlade tako, da so vzdrževali razdaljo med ljudmi ter redno uporabljali zaščitne maske in razkužila. To je bilo še posebno pomembno pri maloprodaji, saj so bili v rednem stiku s strankami. Naročila so bila podobno velika kot leto poprej, morda celo malce večja, zato jim niso mogli slediti v celoti. Ljudje so kljub situaciji sami obiskovali ribogojnico in kupovali ribe, ki jih sicer ponujajo tudi v obliki veleprodaje.

Upoštevajoč obdobje januar–julij, se je prodaja ribolovnih dovolilnic v primerjavi z letom poprej povečala za 35 %. Zaznali so večjo prodajo turističnih ribolovnih dovolilnic pa tudi nekaterih dnevnih dovolilnic, ki so obvezne za člane, recimo za muharjenje na potoku Radeščica. Povečala se je prodaja turističnih dovolilnic za ribolov na ribniku Blato; v obeh

ribiških okoliših so glede na poznejše ugotovitve lovili tudi ribiči, ki so sicer člani drugih ribiških družin po Sloveniji. Pojav pripisujejo omejitvam gibanja, ki so začasno preprečila potovanja v druge dele Slovenije.

Prodaja ribolovnih dovolilnic preko spleta se je v primerjavi z istim obdobjem v letu poprej (januar–julij) povečala kar za 90 %. Na splošno jim je takšno sodobnejše orodje prišlo prav, saj klasičen stik med prodajalcem in kupcem ni potreben, odpadejo pa tudi

zbore članov in skupščino. Ker imajo toliko članov, imajo oblikovane pododbore. Zaradi navedenega sklicujejo več zborov članov, nato pa še skupščino. Ker med karanteno to ni bilo mogoče, so tovrstne aktivnosti nepreklicno odpovedali in jih prestavili na poznejši čas, o tem pa obvestili člane. Če bi omenjene dogodke vseeno speljali, bi bilo tveganje preveliko. Imajo pestro strukturo članstva, veliko je starejših, ki so še posebno ranljivi. Sedaj upajo na izboljšanje situacije; zборе bodo

od čisto salmonidnega dela do popolnoma ciprinidnega,« je omejevanje gibanja po občinah komentiral Djordje Vučković, predsednik RD Novo mesto. »Ker se nismo smeli gibati tako kot sicer, smo bili vsi malce napeti, a smo nekako preživeli tudi to. Zaradi celotne situacije smo v vodstvu spremljali ukrepe vlade, na spletno stran RD pa objavljali posodobitve ukrepov zato, da se članom ni bilo treba ukvarjati z raziskovanjem po državnih predpisih. Tako smo jih vsaj delno razbreme-

Upoštevaajoč obdobje januar–julij se je prodaja ribolovnih dovolilnic v primerjavi z letom poprej povečala za 35 %, tudi za ribnik Blato (na fotografiji). Foto: Hany Bany

pomisliki glede morebitnega širjenja bolezni. Na spletu so sicer prodali približno četrtnino vseh dovolilnic.

Med karanteno so zaprli glavno pisarno RD, tajnici, ki je pri njih zaradi obsega dela redno zaposlena, pa dodelili delo od doma. To je bilo pravzaprav kombinirano: v pisarno je prišla za nekaj ur, če je bilo to nujno potrebno, sicer pa je večino dela opravila od doma. Delo je potekalo povsem nemoteno, pritožb ribičev ni bilo in vsi posli so bili opravljeni v rednem času.

V RD so odpovedali vsa druženja,

organizirali od septembra do novembra, skupščino pa naj bi speljali decembra.

Zaradi omejevanja gibanja na občino stalnega prebivališča so med ribiči zaznali kar nekaj nezadovoljstva. RD Novo mesto deluje na območju devetih občin (Žužemberk, Straža, Dolenjske Toplice, Trebnje, Novo mesto, Šmarješke Toplice, Šentjernej, Škocjan in Mirna Peč), ki štejejo približno 70.000 duš. Člani, ki so sicer vajeni ribolova na določenem območju, a živijo drugje, so bili ob tem zelo omejeni. »Že samo Krka je izjemno raznovrstna,

nili,« je komentiral ukrepe RD njen predsednik.

V RD Novo mesto so imeli med karanteno tri korespondenčne seje, v okviru katerih so rešili vse tekoče zadeve in izostalo ni nobeno delo. Zadeve so reševali prek e-pošte, nekaj podrobnosti tudi prek telefona.

Zaradi epidemije so bili prikrajšani za vsakoletno srečanje muharjev na Krki, so pa preko spletne strani obvestili ribiče, da je ob upoštevanju priporočil stroke dovoljen samostojni ribolov.

Kljub povečanju ribolova v času karantene bistvenega povečanja krivolova niso zaznali. Zeliyo si, da bi ga bilo čim manj, prav tako tudi negotovosti glede epidemiološke slike v državi. Le-ta hromi predvsem druženja, to pa je nekaj, kar imamo ribiči najraje.

*Borut Jerše,
Jure Ušeničnik*

Izdelava, prodaja in servisiranje ribiške opreme.

**Na zalogi imamo pestro izbiro umetnih muh,
ki jih izdelujemo tudi po vaših željah.**

GSM: 040/225-516; e-naslov: ribistvo.mozina@gmail.com;

spletna stran: www.ribistvo-mozina.si

Pokal glasila Ribič

Zveza ribiških družin Maribor je v soboto, 29. avgusta 2020, organizirala tekmovanje v lovu rib s plovcem za pokal glasila Ribič. Pokal Alpe-Adria so letos izpustili in omogočili domačim mladim, da se srečajo na jezeru Pristava.

V starostnih kategorijah U-15 in U-20 je tekmovalo 24 mladih. Kot vsako leto so se zbrali v prostorih turistične kmetije Knuplež. V jutru, ki je bilo prijetno sveže, so opravili žreb, se okrepčali z zajtrkom in čas je bil za odhod do tekmovalnih mest. Starši in mentorji so skrbeli za žejo otrok, saj je bila sobota še ena tistih vročih dni in ni kazalo, da bo čez dan ali dva že september. Ribe so prijemale, s kakšnim nasvetom ali dvema je bilo tekmovanje še lepše. Na prostem, ob vodi z veliko razdaljo med tekmovalci ni strahu pred koronavirusom. Otroci so bili ves čas tekme zelo zbrani in se niso dovolili motiti. Nekaj uric je minilo, kot bi mignil. Krepko čez 12. uro so se sodniki pripravili na tehtanje ulovov, med katerim so že po tihem slutili, kdo bi bil lahko med prvimi. Na koncu so podatke vnesli v preglednice ter jih razvrstili. Tekmovalci so se utrujeni vrnili do kmetije Knuplež, pojedli kosilo in

Čudovit dan za ribolov

Rezultati pokala glasila Ribič:

Mesto	Ekipa	Ime in priimek	Teža ulova v g
1.	ZRD Celje	Luka Grivec	5410
		Matic Grivec	6200
		Filip Klevže	5300
2.	RD Mozirje	Žan Bastl	5180
		Jernej Romih	3530
		Klemen Rožič Šoštar	3140
3.	RD Radgona	Aljaž Ružič	1310
		Aljaž Hecl	4760
		Enej Kapun	2940

Uvrstitev po sektorjih:

SEKTOR A			
Mesto	Ime in priimek	Ekipa	Teža ulova v g
1.	Luka Grivec	ZRD Celje	5410
2.	Katja Romih	RD Celje - P	3250
3.	Klemen Rožič Šoštar	RD Mozirje	3140

SEKTOR B			
Mesto	Ime in priimek	Ekipa	Teža ulova v g
1.	Filip Klevže	ZRD Celje	5330
2.	Jernej Romih	RD Mozirje	3530
3.	Enej Kapun	RD Radgona	2940

SEKTOR C			
Mesto	Ime in priimek	Ekipa	Teža ulova v g
1.	Matic Grivec	ZRD Celje	6200
2.	Žan Bastl	RD Mozirje	5180
3.	Aljaž Hecl	RD Radgona	4760

nestrpno čakali razglasitev rezultatov ter zaslužen počitek. Bojan Javornik, predsednik ZRD Maribor, je mladim v uvodu namenil nekaj spodbudnih besed. Vesel je bil, da se je zbralo kar nekaj mladih, vendar še vedno v dovoljenem številu, ki ga določa NIJZ.

ZRD Maribor je ob pokalu glasila Ribič nagradila tudi mladega prvaka ZRD Maribor. Za prvaka mladih ribičev ZRD Maribor sta bili dve tekmi, finale pa na tekmi za pokal glasila Ribič. Skupaj je tekmovalo enajst mladih ribičev iz RD Mura - Paloma, Radlje in Maribor. Skupno zmago si je priboril Vitja KOSI – ODLAK, zbral je 26 točk in težo 6570 g, drugi je bil Filip HOZJAN, 37 točk (5145 g), ter tretja Zoja JENUŠ s 38 točkami (3895 g). Vsi trije so člani RD Maribor.

Najboljši trije so prejeli medalje in pokale, vsi udeleženci pa vrečke presenečenja, s katerimi so jih organizatorji nagradili s praktičnimi nagradami. Tako so mogoče uspeli osrečiti tudi kakšen kisel nasmešek. Vemo, da je pomembno sodelovati in ne zmagati. Seveda, vsak si želi zmagati. A zmaga ni glavna. Ves čas se učimo. Tudi na

Prehodni pokal glasila Ribič je šel v Celje.

Vsi tekmovalci so za udeležbo dobili darila.

Uvrstitev posamezno:

Mesto	Ime in priimek	Ekipa	Teža ulova v g
1.	Matic Grivec	ZRD Celje	6200
2.	Luka Grivec	ZRD Celje	5410
3.	Filip Klevže	ZRD Celje	5330

tekma. Opaziti je, da so mentorji veliko bolj tekmovalni kot otroci, kar jih spravlja v stresne situacije in ne uživajo v ribolovu, ker se bojijo, da ne bodo dosegli pričakovanj. Tekmovalnost

podkrepi tudi kakšna ostra beseda. Mentorji niso tam zato, da bodo igrali otroke in gledali pod prste drugega. Tudi pomoč tekmovalcu druge ekipe je človeško dejanje, če jo

otrok potrebuje. Odrasli smo zgled otrokom in to, kar jih bomo naučili, bodo prenesli na naslednje rodove. Ne samo tehnike ribolova in trike, ampak tudi ostrost in nezdravo tekmovalnost. Res je, kot pravita pregovorja: dobro se z dobrim vrača in lepa beseda lepo mesto najde. Zagotovo pa je treba ohraniti tradicijo in pokal glasila Ribič je ena izmed njih.

*Nuška Božičnik,
fotografije: Jure Ušeničnik*

Podpeško (Krimsko) jezero

Slovenija je prepredena s površinskimi zaprtimi vodami (jezeri, zadrževalniki, gramoznicami, glinokopi, akumulacijami, ribniki, lokvami, kali, stjužami, ...). Po približnem štetju naj bi jih bilo okoli 1200. Večji del gre za antropogene tvorbe, nastale s človeško dejavnostjo, le nekaj malega od teh pa je skozi čas oblikovala narava sama.

Podpeško jezero je naravno kraško jezero v ostanku kotanje nekoč mogočnega barjanskega jezera na obrobju Ljubljanskega barja. Polni ga sedem izvirov Mlinskega potoka, podzemeljski iztok pa je v lijakastem ponoru globine okoli 51 m z odtokom vode v 300 m oddaljeni Hruški potok in nato v Ljubljano. Splet in nekateri pisni viri ga omenjajo kot naše najgloblje jezero, kar pa ni povsem točno. Prekaša ga kraško Divje jezero z raziskanimi 160 m in ugrezninsko Družmirsko z 85,53 m ter Velenjsko jezero z 63,40 m globine. Jezero je skoraj okrogle oblike premera 120 do 135 m z blago padajočo travno brežino, ta pa brez preloma preide v obalni (*litoralni*) vodni pas, ki ga preraščajo makrofiti z izstopajočimi cvetovi in listi rumelega blatnika (*Nuphar luteum*). Med njegove podrobnejše raziskovalce ter opisovalce so se vpisali dr. Ivan Gams (1963, 2004), potapljača in jamarja Tomo Vrhovec ter Matej Mihailovski (1996) in sodelavci Inštituta za raziskovanje krasi. Zaradi svojih hidroloških in geomorfoloških posebnosti je jezero naravna vrednota tega prostora v sestavu Krajinskega parka Ljubljansko barje.

Geografski in hidrološki podatki

Geografski in hidrološki podatki:

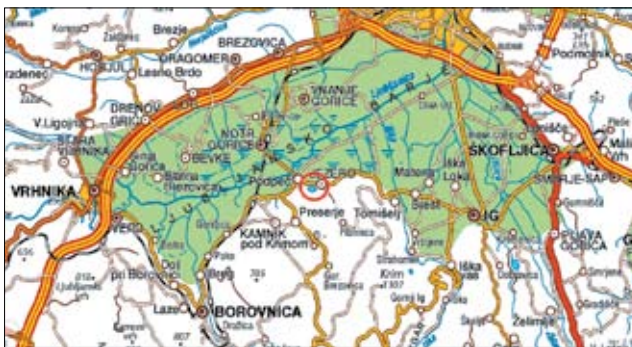
- makrolokacija: Občina Brezovica;
- mikrolokacija: Podpeč, Jezero;
- povodje: Donavsko, Sava, Ljubljana, Mlinski - Hruški potok;
- vodni vir: kraški izviri Mlinskega potoka;
- površina: 12.000 do 13.000 m²;
- dolžina obale: 415 m;
- največja globina: 51 m;
- nadmorska višina: 288,20 – 289,50 m.n.m.

Namembnost, raba in varstvo okolja jezera

Podpeško jezero je prvenstveno izvorna naravna tvorba in kot takšna objekt razvoja izletniškega turizma

Podpeško jezero iz zraka (*Atlas okolja*)

Podpeško jezero na obrobju Ljubljanskega barja (*Geopedia*)

Občine Brezovica. Njegova prva pomembnejša zaščita je bil Odlok o razglasitvi jezera pri Podpeči za naravni spomenik (*Uradni list SRS, številka 13/88*), nato pa so mu s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot (*Uradni list RS, številka 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19*) podelili status geomorfološke, hidrološke ter ekosistemske naravne vrednote državnega pomena in ga z Uredbo o Krajinskem parku Ljubljansko barje (*Uradni list RS, številka 112/08*) prenesli v njegovo upravljanje.

Kakovost vode Mlinskega potoka in jezera

Državni imisijski monitoring kemijskega in ekološkega stanja

površinskih voda - jezer ter zadrževalnikov v Sloveniji Mlinskega potoka in Podpeškega jezera ne vključuje, prav tako na spletu ni mogoče najti verodostojnih zapisov, ki bi kaj več povedali o kakovostnih parametrih njune vode. So pa

dostopni podatki Javnega komunalnega podjetja Brezovica, da pooblaščen laboratorij enkrat letno izvaja vzorčenje in analizo vode (*po standardih kakovosti za mikrobiološke parametre celinskih voda*), ki za leto 2017, 2018, 2019 ter 2020 izkazujejo njeno odlično stanje. In če je voda primerna za kopalce, bo verjetno ustrezala tudi prisotnim vodnim organizmom, pa četudi to ni vedno pravilo.

Ribe in ribištvo jezera

Podatkov zgodovinske – izvorne poseljenosti Mlinskega (*Hruškega*) potoka in Podpeškega jezera z ribami, raki, školjkami ni. Prav tako zanj ni nikjer zasledil verodostojnih ihtioloških in astakoloških

Jezero od blizu ni ravno veliko, je pa s svojo prvinskostjo lepo.

V kopalni sezoni od zore do mraka jezero polnijo kopalci.

Kljub prepovedi si tudi prijazni ilegalci privoščijo kopanje v njem.

Redka drevesa in obrežni makrofiti so v kopalnem času zatočišče miru željnih vodnih prebivalcev jezera.

raziskav ter tako vrstni sestav rib in rakov povzemam po javno dostopnih zapisih Ribiške družine Barje ter Ribiškega katastra Zavoda za ribištvo Slovenije, ki vključujeta tudi vrste, ki so v potok in jezero zašle skozi čas z načrtovanimi ter nenačrtovanimi vlaganji.

Mlinski (Hruški) potok:

- krapovci (*Cyprinidae*): rdečeoka (*Rutilus rutilus*), klen (*Leuciscus cephalus*);
- postrvi (*Salmonidae*): potočna postrv (*Salmo trutta m. fario*);
- kaplji (*Cottidae*): navadni kapelj (*Cottus gobio*).

Podpeško jezero:

- krapovci (*Cyprinidae*): rdečeoka (*Rutilus rutilus*), klen (*Leuciscus cephalus*), beli amur (*Ctenopharyngodon idella*), rdečeperka (*Scardinius erythrophthalmus*), linj (*Tinca tinca*), podust (*Chondrostoma nasus*), zelenika (*Alburnus alburnus*), krap (*Cyprinus carpio*), gojena oblika luskinar, veleluskinar in usnjar, srebrni tolstolobik (*Hypophthalmichthys molitrix*);

- pravi somi (*Siluridae*): som (*Silurus glanis*);
- ščuke (*Esocidae*): ščuka (*Esox lucius*);
- postrvi (*Salmonidae*): potočna postrv (*Salmo trutta m. fario*), šarenka (*Oncorhynchus mykiss*);
- kaplji (*Cottidae*): navadni kapelj (*Cottus gobio*);
- pravi ostriži (*Percidae*): navadni ostriž (*Perca fluviatilis*), smuč (*Sander lucioperca*);
- raki deseteronožci (*Astacidae*): jelševac (*Astacus astacus*).

Razveseljivo je, da sta v jezeru prisotni samo dve tujerodni vrsti rib, ki bosta zaradi nezmožnosti razmnoževanja skozi čas izumrli. Ribam in rakom velja še dodati prisotnost školjk, ni pa iz podvodnih foto zapisov razvidno kateri vrsti pripadajo. Ob teh ne bo odveč opozorilo, da (*dovoljena?*) raba supov na jezeru predstavlja nevarnost vnosa potujoče trikotničarke (*Dreissena polymorpha*), kar prav gotovo ne bo v dobrobit kopalcem, še manj pa prisotnim domorodnim vodnim organizmom.

Podpeško jezero je po Uredbi o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v RS (*Uradni list RS, številka 52/07*) v Notranjsko - ljubljanskem ribiškem območju – Barjanskem ribiškem okolišu (*Ljubljana od mostu v Podpeči do zapornice pri Ambroževem trgu v Ljubljani in zapornice v Gruberjevem prekopu s pritoki, razen Gradaščice*) s skupno površino 81,89 ha. Ta je bil z koncesijsko pogodbo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za trideset let dodeljen v upravljanje Ribiški družini Barje. Ribiška družina je bila ustanovljena 13. 02. 1955 v Ljubljani in danes v svojih vrstah združuje okoli 210 članov.

Razvoj turizma

Podpeško jezero je naša pomembna naravna vrednota, pa vendar s svojo velikostjo in naravovarstvenimi omejitvami nima vidnejše perspektive turističnega razvoja. Tega se zavedajo pri Občini Brezovica in Krajinskem parku Ljubljansko barje, kjer v aktualnih prostorskih ter razvojnih aktih in aktih

Ko še stoji

in pade odslužen pomol, ki ga bo v kratkem nadomestil boljši ter varnejši.

Za hrupnimi kopalci obalo jezera zasedejo miru in prijema rib željni ribiči.

Obrežni pas preraščajo makrofiti, med katerimi izstopajo cvetovi in listi rumenega blatnika.

Dvojezična info točka nas seznani s poreklom in pomenom jezera.

sakralnih (*vrh Svete Ane s slikovito romarsko cerkvijo, cerkev Svetega Vida, cerkev Svetega Lovrenca, cerkev Žalostne Marije Božje, ...*), posvetnih (*vila Kobi s parkom*) in naravnih spomenikov (*Planinca z Ledeno jamo*), še najbolj pa s kopanjem v jezeru v času poletne sezone. Seveda moram izpostaviti, da ta statusa naravnega kopališča nima. Sem pa ob njegovem obisku zaznal, da si ga nekateri hrupni in na trenutke tudi objestni kopalci ter suparji jemljejo le zase. Ti nočejo ali ne zmorejo razumeti, da je jezero, kljub svoji majhnosti, namenjeno tudi ribam (*motenje njihove naravne reprodukcije*) in ribičem. Žal je pri takšnem njihovem obnašanju razmišljanje o razvoju ribolovnega turizma neproduktivno, o članskem ribolovu pa samo toliko, kolikor to dopušča mirujoči čas Podpeškega jezera.

Besedilo in fotografije:
Milan Štraus

Na avtorjevo željo prispevek ni lektoriran

upravljanja jezera načrtujejo le ureditev najnujnejše infrastrukture izletniškega turizma (*izgradnja dostopnega cestišča s pločnikom in parkirišči, postavitev javnih sanitarij,*

ureditev sprehajalne poti, nadomestitev obstoječih dotrajanih pomolov z lesenimi ploščadmi, postavitev informacijskih panojev). Ta je združljiva z obiskom bližnjih lahko dostopnih

Akvakultura v ribnikih, posodobitev in nadaljnji razvoj

Akvakultura v ribnikih je najstarejša panoga akvakulture, ki sega najmanj 4.000 let nazaj v Azijo. V svetovni akvakulturi količinsko prevladujejo krapovci, tilapije in raki, ki predstavljajo več kot 50 % celotne globalne akvakulture, hkrati pa te vrste ohranjajo nenehno rast v reji. Naštete vrste gojijo predvsem v ribnikih, zato je razvoj akvakulture v ribnikih zelo pomemben in obstajajo številne aktivnosti na tem področju. V Evropi je vzreja krapovcev v ribnikih ravno tako najstarejša in zelo pomembna panoga; poteka na približno 250.000 ha vodnih površin, zaposluje približno 8.000 oseb in v ribnikih pridelajo približno 90.000 t rib, med katerimi prevladuje krap (približno 75.000 t). V Sloveniji se je uveljavil izraz »krapogojstvo« za vzrejo v ribnikih, ker prevladuje krap, katerega pridelamo približno 130 t na leto. V mednarodni akvakulturi se uporablja izraz *pond aquaculture* (akvakultura v ribnikih), ker v ribnikih gojijo zelo različne vrste rib, rakov in alg.

Skozi stoletja se tehnologija akvakulture v ribnikih ni bistveno spremenila, v večini velikih ribogojnic v Evropi še vedno krmijo z žiti in dosegajo relativno majhne donose na hektar. V zadnjih nekaj desetletjih so se s pomočjo aeracije in ekstrudirane hrane v manjših ribnikih nekajkrat povečali prinosi na hektar, vendar se skupna vzreja krapovcev v Evropi nenehno zmanjšuje. Razlog je v tem, da so ribogojnice praviloma starejše od 50 let in je potrebna njihova rekonstrukcija (odstranjevanje mulja, ureditev brežin, itn.), ki pa ni ekonomsko opravičljiva zaradi nizkih donosov na hektar, ki ne morejo amortizirati stroškov rekonstrukcije. Za izgradnjo novih ribnikov so potrebne velike površine in velik odvzem vode; zaradi ekonomske neopravičljivosti in okoljevarstvenih omejitev investicije v izgradnjo novih ribnikov največkrat niso konkurenčne z naložbami v druge oblike akvakulture.

Članek obravnava tehnologijo intenzivne reje v znani angleški literaturi kot »*tank by pond*« (bazen ob ribniku; v nadaljnjem besedilu BOB). BOB združuje visoko učinkovitost (primerljivo s recirkulacijami) in enostavno tehnično-tehnološko zasnovano; predstavlja okolju prijazno rejo in pomemben model za vedno večje potrebe po pridelkih iz akvakulture. Enostavne in učinkovite rešitve, kot je BOB, imajo velik potencial za omogočanje nadaljnje rasti akvakulture; na globalni ravni verjetno bistveno večji potencial od recirkulacij. V podjetju G2O, d. o. o., smo razvili teh-

nologijo BOB, ki je v nenehni uporabi več kot pet let; implementirana je lokalno in na globalnem nivoju. Našo ribogojnico Žabnik navajajo kot primer dobre prakse sistema BOB na mednarodnih kongresih, kot je svetovni kongres krapogojstva Carp conference 2020. V članku bodo obravnavana osnovna načela pond in pond tehnologije. Za razumevanje članka je potrebno osnovno znanje o tehnologiji reje v ribnikih in o načelih intenzivne reje.

Osnovni načini delovanja sistema pond in pond

BOB je zelo zanimiv koncept, ker združuje obstoječe ribnike z intenzivnimi enotami (oz. bazeni za intenzivno rejo) v medsebojno povezano celoto. Voda kroži med ribnikom in bazeni za intenzivno rejo, kjer se uravnavajo ustrezni vodni parametri. Usedlina iz bazenov se nenehno odstranjuje in izpušča v ribnik, kjer ribe v konvencionalni reji porabijo organske snovi neposredno ali prek fitoplanktona in zooplanktona, ki nastaja zaradi odpadnih snovi iz intenzivne enote. V opisanem sistemu ribnik deluje kot filter za intenzivno enoto, hkrati se ohranja obstoječa vzreja v ribniku. Za sistem ni potreben dotok sveže vode (razen za nadomestitev izgub od izparevanja), če je pravilno uravnovešen. Osnova za delovanje ribnika in intenzivne enote je v uporabi visoko prebavljive krme (ekstrudirane kompletne krme) in ohranjanju zadostne koncentracije kisika (aeracije, oksigenacije) v obeh enotah. Sistem BOB ima izjemen potencial iz več pogledov, saj gre za finančno učinkovito »recirkulacijo«, ponovno rabo odpadnih snovi, povezovanje konvencionalnih in inovativnih sistemov in postopno uvajanje sodobnih tehnologij brez izključitve obstoječe.

Investicija v izgradnjo intenzivne enote je bistveno manjša od investicije, vezane na rekonstrukcijo ali izgradnjo ribnikov, ker je površina intenzivne enote 400- do 1000-krat manjša od površin ribnikov, potrebnih za doseganje enakih donosov.

Mnogokrat se postavlja vprašanje, zakaj ne bi preprosto povečali proizvodnje v obstoječih ribnikih, saj sistem BOB pomeni dodatno obremenitev za ribnik zaradi povečane proizvodnje in posledično povečanega vnosa odpadnih snovi v ribnik. Razlog je v tem, da je ribnik celovit ekosistem, v katerem so organizmi, ki jih gojimo (v Sloveniji krap), nerazdružljivi in soodvisen del ekosistema. Ko se le-ta v ribniku poruši, največkrat nastane pomanjkanje ki-

sika ali povečana koncentracija odpadnih dušikovih spojin, kar pripelje do pogina ali izgub zaradi neustreznih življenjskih razmer. V ribniku je dno z usedlino anaerobna cona, kjer nastajajo procesi gnitja in sproščanja ribam škodljivih plinov, zato mora biti vnos krmil uravnovešen s procesom prezračevanja in destratifikacije (uveljavljen izraz za ribniške ekosisteme). V ribnik lahko vnašamo samo toliko hrane, kolikor je ekosistem ribnika lahko prenese, s pomočjo prezračevanja in apnjenja pa uravnava osnovne vodne parametre. Akvakultura v ribnikih od tehnologa terja zelo široko znanje in veščine; spremljanje in uravnavanje ekosistema ribnika je pogoj za ustrezno vodenje reje rib. Za razliko od ribnika v bazenih za intenzivno rejo ni možnosti za kopičenje organske snovi na dnu bazena, količino cianobakterij v vodi kontroliramo z manjšo količino apna. Tako v bazenih nastane (ponazorjeno prikazano) sistem riba + voda, brez vpliva drugih organizmov ribniškega ekosistema. Uravnavanje ustrezne koncentracije kisika v bazenu se omogoča s pomočjo aeracije, včasih tudi z oksigenacijo po enakih načelih, kot je opisano v prejšnjih člankih o recirkulacijah. Usedlina iz bazena nenehno odteka v ribnik, ki ima vsaj 50-krat večjo površino od bazenov za intenzivno rejo; v ribniku se odpadne spojine v celovitem ciklu fitoplanktona, zooplanktona in rib uporabijo za prirast rib ob hkratnem učinku prečiščevanja vode, ki se vrača nazaj v bazen. V ribniku sočasno poteka konvencionalna reja, pri kateri se krmljenje ustrezno zmanjša zaradi vnosa organskih snovi iz intenzivnih bazenov; tako se proporcionalno zmanjša poraba krme in izboljša ekonomičnost vzreje.

Proizvodna zmogljivost sistema BOB

Pri tradicionalnem krapogojstvu se dosegajo donosi 500-1000 kg/ha/leto (v Sloveniji je povprečni donos 0,6 t/ha/leto), kar znaša 0,05–0,1 kg/m³/leto. Pri zelo dobro vodenih ribnikih z intenzivno rejo se doseže proizvodnja 5–10 t/ha/leto, kar znaša 0,5–1 kg končne biomase/m³vode. Intenzivna reja (pretočni kanali, kletke, recirkulacije, BOB itn.) po navadi prinaša donose 20–100 kg/m³/leto. Iz navedenega izhaja, da je intenzivna reja vsaj nekaj desetkrat učinkovitejša od konvencionalne reje v ribnikih. Pomembno je poudariti, da se v ribnikih računa proizvodnja v t/ha, ker globina ribnika ne prinaša proporcionalno večje proizvodne zmogljivosti. Pri sistemu BOB se donosi računajo v kg/m³, kar pomeni, da se lahko z večanjem ▶

gojijo na sodoben način v kontroliranih razmerah. Kot primerni kandidati so: evropski som, jesetri, smuč, ščuka, progasti ostrž, postrvski ostrž itn. Podjetje G2O sodeluje v mednarodnem projektu (Horizon 2020, Silgen) pri uvajanju intenzivne tehnologije reje evropskega soma v krapogojnicah in je zadolženo ravno za uvedbo in optimizacijo tehnologije BOB.

Konstantno oskrbovanje tržišča

V sodobni akvakulturi je pomembno izogi-

inovativno tehnologijo v modelu start-up. Pričakovati, da bodo ribogojnice opustile obstoječo tehnologijo in začele gojiti ribe v tehnično zahtevnejših obratih, ni realno. Sistem BOB omogoča postopno pridobivanje prakse ob sočasnem vodenju obstoječe ribogojnice, kar je zelo primerno zaradi majhne investicije v izgradnjo sistema, prisotnosti obstoječega kadra za vodenje sistema BOB in povezovanja med intenzivnim delom in obstoječo rejo v ribnikih.

za vzrejo, uravnavanje vsebnosti kisika in drugih parametrov, v kletkah pa je bistveno zahtevnejša od uravnavanja zaželenih parametrov v sistemu BOB. Iz navedenih razlogov ob obalah jezer, gramoznic in morja v zadnjih letih mnogokrat investirajo v intenzivne bazene, ki jih s črpalkami oskrbujejo z vodo iz vodnih teles, filtrirana in prečiščena voda pa se vrača v vodno telo. V takih primerih ni dopolnjevanja intenzivna ribogojnica – ribnik, vendar so pridobitve v vseh drugih vidikih significantne.

V Izraelu v sistemih BOB izgube zaradi izhlapevanja in boljše kontrole parametrov omogočajo s zakrivanjem bazenov.

Sistem RAS za vzrejo postrvi, podjetja G2O, d. o. o. Usedlino iz recirkulacije izpuščajo v ribnik za vzrejo mladice krapovcev. Na tak način dosežejo prečiščevanje vode pred vračanjem v vodotok in vzrejo mladice brez dodatnega krmjenja.

Intenzivna reja krapov v Ribnjacima Kupa (Hrvaška) v sistemu BOB podjetja G2O, d. o. o. Ribogojnica načrtuje preseliti proizvodnjo s 400 ha na površino enega hektara v sistem PIP, velike vodne površine pa nameniti za turizem in ekstenzivno rejo.

V Izraelu se je uveljavila tehnologija BOB za vzrejo vrst z višjo dodano vrednostjo (Baramundi, Orada); vodo črpajo iz morja, ribnika ali podtalnice in prečiščeno vračajo v morje. Tehnika se je pokazala kot dobra alternativa recirkulacijam in vzreji v kletkah.

banje sezonski prodaji rib. Vzreja v ribnikih je sezonska in izlovi so praviloma v pozni jeseni; posledica so neredni finančni prilivi, doseganje nižjih cen v času velike ponudbe in majhna možnost za razvijanje ustaljenih nakupovalnih navad potrošnikov. V sistemu BOB je mogoče kadarkoli izloviti ribo in oskrbovati trg. Na tak način je mogoče doseči višjo ceno in povečati proizvodno zmogljivost bazena.

Postopno uvajanje sodobnih tehnologij

Praksa je pokazala, da je primernejše postopno uvajati nove tehnologije na obstoječih ribogojnicah, kot pa začeti z

BOB kot alternativa reje v kletkah

Reja v kletkah je dominantna tehnologija intenzivne reje rib na globalnem nivoju. V zadnjem času se okoljevarstveni pritiski na rejo v kletkah stopnjujejo, predvsem zato, ker se odpadni produkti, ostanki antibiotikov in kemikalij iz kletk neposredno odplakujejo v vodna telesa (velika jezera, morja), v katerih se nahajajo. Ustrezne lokacije za kletke so mnogokrat oddaljene od obale in opravila, povezana z vzrejo, opravljajo z ladjami in zelo drago opremo, ki poleg aktivnosti potapljačev (popravila mrež, sidranje) nosijo velike operative stroške. Nenazadnje: v morjih in jezerih vodni parametri nihajo in mnogokrat niso optimalni

Nadaljnji razvoj akvakulture v ribnikih ne bo mogoč samo v ribnikih, temveč bo odvisen od sodobnih tehnologij, ki združujejo manjšo odvisnost od naravnih virov, zmanjšan vpliv na naravo, intenzifikacijo, digitalizacijo in optimizacijo procesa. BOB je tehnologija, ki ob manjšem vložku od izgradnje ali rekonstrukcije ribnikov prinaša številne prednosti, povezane z ekonomiko in vplivom na naravo. Njeno uvajanje je postopno in ne izključuje reje v ribnikih, temveč prinaša usklajenost pri obeh sistemih.

*Besedilo in fotografije:
Danijel Gospić*

Dinamičen ribolov z metodo ultralahkega vijačenja

Če je še pred nekaj desetletji veljalo, da mora biti ribiška oprema čezmerne jakosti, je dandanes vzporedno z razvojem sodobnih materialov zaželeno, da je čim lažja. Tako ni nič čudnega, da je predvsem med mlajšimi ribiči že vsaj nekaj let zelo priljubljen ribolov "ultralight", t.i. ultralahko vijačenje. Metoda je primerna za ribolov v sladkih vodah in na morju, omogoča pa, da v krajšem časovnem obdobju ujamemo več rib, kot bi jih z drugimi metodami, zlasti na račun manjših vab. Poleg njihove privlačnosti za ribe je metoda izjemno razgibana, zato ni nenavadno, da je zelo priljubljena.

Ultra lahko vijačenje (UL) ni nujno enostavno, je pa lahko zelo zabavno. Tisti ribiči, ki se zavedajo pomena manjših vab in imajo vijačenje v krvi, to že dobro vedo. Ni res, da moramo zaradi prefinjenosti opreme vedno poseči po muharjenju; nekomu to pač ni pogodu, prav tako sta filozofiji obeh načinov ribolova različni. Ultralahko vijačenje zato uspešno zapolnjuje vrzel, ki je precej dolgo vladala na področju športnega

pomeni, da delujejo na celotni dolžini palice, od konice do konca ročaja. Ta njihova lastnost omogoča ribiču, da lahko kljub na splošno lahki opremi in tanjši vrvi ublaži sunke težje ribe.

Ribolov z UL-opremo je zabaven, mehak in nudi ribiču izvrsten stik z vabo in ribo. Na konici palice in v zapetju čutimo prav vsak trzljaj, prijem pa zaznamo, zahvaljujoč pletenci, takoj, tudi na nekoliko daljših razdaljah.

palico, ki se ponaša z akcijo do 120 g, kar je predvsem zaradi kakovostnejše opreme za dostopno ceno, ki je na voljo v praktično vseh bolj založenih ribiških trgovinah.

Slovenija je kot ustvarjena za ribolov z ultralahko opremo. Paziti moramo le, da je v določenem revirju vijačenje sploh dovoljeno, nato pa tudi pri omejitvah, ki zadevajo najmanjše dovoljene velikosti vab. Nemačkje je dolžina

Srednje velik klen iz Ljubljane je prijel na majhno kombinacijo glavinjare in blestivke.

Ostriži obožujejo manjše silikonske vabe, ki so kot ustvarjene za ribolov z UL-opremo. Žal so predstavniki vrste *Perca fluviatilis* v grabnu (verjetno tudi marsikje drugje pri nas) le redko daljši od 15 cm.

Z ultralahkim načinom vijačenja lahko na umetne vabe uspešno lovimo tudi različne krapovske vrste. V potokih in rekah bodo razmeroma pogost plen mreine, platnice in podusti (na fotografiji).

ribolova, ribičem pa omogoča, seveda povsod, kjer je vijačenje sploh dovoljeno, da se približajo tehniki muharjenja in z ustreznimi umetnimi vabami zajamejo čim širše območje rib, ki jih lahko ujamejo.

Pri ultralahkem vijačenju gre za skovanko, ki pomeni, da lovimo z lažjo opremo. Palica, kolesce in posledično tudi vrstica in vaba so lažji, vse z željo, da bi z manjšo vabo ujeli več rib kot po navadi. Z UL-opremo lahko uspešno lovimo postrvi, ščuke, smuče, klene, podusti, mreine in še številne druge vrste sladkovodnih rib. V morju se paleta potencialnega plena še razširi in je zelo pestra.

Med UL-palice uvrščamo vse tiste z akcijo od 0 do 14 gramov, ki so izdelane za udobno metanje tudi najmanjših in najlažjih vab. So parabolične akcije, kar

UL-ribolov je primeren za stoječe in tekoče vode, še posebno pride do veljave na manjših vodotokih in povsod, kjer vidimo ribo. V kombinaciji z lahko opremo je ribolov na videno še posebej v užitek, najsibo ciljna riba postrvje, krapovske ali katere druge skupine. Tam, kjer ribe vidimo, se elegantno izognemo ribolovu podmerskih primerkov tako, da ribam ne mečemo. Lepota ribolova z UL-opremo je v tem, da ujamemo več rib, ki pa niso nujno majhne. Vsekakor je na UL-palici klen, dolžine 40 cm, prav dober borec. Taka oblika vijačenja pa postavi na glavo marsikatere trdno zakoreninjene poglede na to dinamično obliko športnega ribolova. Že davno ne velja več, da moramo za debelo ščuko loviti z laksom debeline 0,45 mm in

vabe predpisana, zato povsod, kjer je omejena navzdol, ne smemo loviti oziroma moramo vabo prilagoditi. Toda tudi na tem področju se stvari premikajo (na bolje), saj so številne ribiške družine sprevidеле čar tega ribolova in dodelale ribolovna pravila v posameznem revirju oziroma za določeno vrsto dovolilnice.

Teorija

Ultralahke palice so navadno na voljo v dolžinah od približno 120 do 140 cm, lahko so tudi daljše, od približno 240 do 270 cm, in namenjene za ribolov v malce bolj posebnih razmerah. Večina ribičev, ki prisega na to obliko vijačenja, ima palice, dolge od približno 150 do približno 180 cm. Kot smo že omenili,

gre za UL-vijačenje vedno, ko je palica akcije od 0 do 14 gramov.

Kolesca so prilagojena lastnostim ribiške palice. Navadno so lažja od

nastavitev upoštevamo parabolično akcijo palice in samo nosilnost vrvice, da se pri zategu ne bo strgala in bomo ribo hkrati tudi uspešno zapeli. Drob-

umetnih kreatur. V dolžino merijo od dobrega centimetra naprej, navadno pa ne presegajo 5 cm. Pri izbiri vab lahko tudi improviziramo in uporabimo

Poletje in jesen sta za ribolov klenov z umetnimi vabami najprimernejša; z UL-opremo jih bomo lahko ujeli veliko.

Bambi med ribolovom. Na Malem grabnu je s potezankami na ultralahki opremi lovil klene in ostrize.

300 g, zato jih je prijetno držati. Z njimi lahko lovimo zelo intenzivno več ur skupaj, kar pri težji opremi ni brez posledic na mišicah in sklepih. Na manjša kolesca navijemo tanjšo vrstico, ki omogoča enostavno metanje lahkih vab, z njimi pa dosežemo širšo paleto rib. UL-oprema na splošno omogoča tako bogat ribolov, ki bi si ga v določenem revirju prej le stežka predstavljali. Dokler ne poskusimo, se prav lahko zgodi, da niti ne vemo, kako bogata je z ribami določena voda.

Zanesenjaki navijejo na kolesce fino pleteno vrstico z nosilnostjo od 0,5 do 3 kg. Z njo mečemo dlje ter enostavneje dosežemo manjša in bolj oddaljena ribolovna mesta. Pri tanjših vrvicah z manjšo nosilnostjo obstaja, vsaj pri popolnih začetnikih, bojazen, da preveč zategnejo zavoro kolesca. Za pravilno

ne nastavitve fine opreme (*angl.* fine tuning), ki terjajo malce razmisleka, so še ena od lepote tehnike UL.

Vabe, ki jih uporabljamo pri ribolovu z UL-opremo, so na splošno precej lažje kot pri drugih oblikah vijačenja. Same oblike vab posnemajo ribice, podvodne nevretenčarje, deževnike, črve in podobne okusne zalogaje. Dostikrat uporabljamo potezanke, ki jih sicer navežemo na muharske trnice. Vse, kar je za ribe zanimivo in ni težje od nekaj gramov, je pri vijačenju z UL-opremo še kako primerno.

Med vabami, primernimi za ribolov z UL-tehniko, ne moremo mimo majhnih silikonskih rib, voblerjev, pomanjšanih kombinacij glavinjar in blestivk (ena boljših je, med drugimi, Berkley pulse spintail), potezank, blestivk, različnih tvisterjev na trnkah džig in podobnih

daljše, če to od nas terja pravilnik. Glede na dolžino dolžine vabe lahko kakovost meta ohranimo z njeno (manjšo) težo. Ker so razmere od revirja do revirja lahko povsem različne, se vedno malce poigramo, ulov pa z obilno mero kreativnega pristopa tudi ne bo izostal. Sam se zelo veselim ribolova s to tehniko na nekaterih manjših potokih, kjer je dovoljeno vijačenje. Natančni meti in vsesplošna finost opreme so zagotovilo za čisti užitek. Trojčke zamenjamo z enojčki brez zalusti in tako poskrbimo tudi za bistveno manjše poškodbe ustnega tkiva zapetih rib.

Praksa

Z Bambijem sva nekaj poletnih ribolovnih dni z UL-opremo preživela ob Ljubljani in Malem grabnu. Moram reči, da sva v nekaj urah ribolova vedno

brez posebnega truda ujela vsaj ducat klenov, s primernim pristopom in vabo pa so pogosto prijemale tudi nekatere druge ribje vrste, zlasti ostriž, mrena in podust.

Najprej sva se odpravila na graben, kjer se nad zmernimi globinami v počasni vodi tik nad prelivom v nov tolmun v poletnih popoldnevih sončijo jate klenov. V povprečju niso posebno veliki, približno pol kilograma, a so med njimi tudi prave staroste, zelen plen lokalnih ribičev in tarča pogledov otrok in drugih, ki z mostov »zijajo« v

kruha po pričakovanju ni vlilo poguma. Kleni so se le počasi umaknili užitni vabi (no, malo zanimanja je pokazala stotnja pisank, a kaj bi z njo!) in zanj niso pokazali želje. Izteke sva zato prihranila za večer, pozornost pa preusmerila na curke in tolmune. Tam sva uporabila mikroglavnjare, pravzaprav kombinacijo glavnjare in blestivke. Teža te zanimive vabe je skoncentrirana v silikonskem telesu in ima dobre metalne lastnosti. Telo vabe je podaljšano v kovinsko žlenco, ki v vodi oddaja vibracije in se blešči. Dva ali trije meti so bili

oziroma prilagajati, vse skupaj pa je z UL opremo preprosto, intuitivno in zaradi fine opreme v velik užitek.

Na predvečer se nama niso izneverili niti kleni pred prelivom, toda največjih nisva dobila. Takšne sva kanila uloviti na vevški Ljubljani, v spodnjem revirju, ki je zakladnica velikih rib različnih vrst. Tudi tam so se še posebno izkazale kombinacije mikroglavnjare in blestivke. Najprej sva določeno del prelovlila z vabami za neprekinjeno vodenje vabe višje v vodnem stolpcu. Če ni bilo rezultata, sva vabo zamenjala in prelovlila

Med najprimernejše vabe za ultralahko vijačenje sodijo različne majhne silikonske vabe, majhne kombinacije glavnjare ter blestivke in potezanke.

Klen je ena naših najpogostejših sladkovodnih rib, zato je tudi pri ribolovu z UL-opremo pogost ribičev plen.

Kljub številčnosti klenov ti vročekrvni krapovci vsakič ne bodo ravno skakali na naše vabe. Za njihovo pozornost se bomo morali dostikrat precej potruditi, v pomoč je lahko UL-oprema.

vodo predvsem takrat, ko njihovo oko zmoti pretanjena ribičeva silhueta.

Debeloglavih bučmanov lokavega pogleda, kot je nekoč zapisal dr. Korošec, je bilo ponekod vse črno, a ker v ribolovu nisva ravno zelena, sva jih najprej malo opazovala. Sicer sva bila vajena prijetnih pejsažev ribjega obilja v lokalnem revirju, toda kljub temu včasih prizor preseneti, saj je preprosto videti predobro, da bi bilo res. Testiranje odziva rib s koščkom

dovolj, da je nasedel prvi klen. Sledil mu je drugi, pa tretji. Za uspeh je bilo treba vedno le zamenjati mesto, nato pa vabo ustrezno voditi skozi vodni stolpec. Med navijanjem s kolescem sva vabo ustavila in še povečala možnosti za prijem. Najlepše je bilo, ker sva lovila praktično »na videno«; tako sva se izognila prijemu podmerskih rib, videla pa sva tudi odzive vseh tistih, ki so bile godne za ulov. Stopnje hitrosti vodenja vabe ni bilo težko spremeniti

predele blizu dna ali neposredno na dnu. Tam so bili dejavni predvsem ostriži, redkeje mrene in podusti. Ostriži so se odzvali na manjše silikonske vabe, ki sva jih vodila s cukanjem in manjšimi premori (s konico palice in pavzo pri navijanju kolesca). Prijem je skoraj vedno sledil premoru, ki se je izkazal za ključnega pri njihovem ribolovu. Način ribolova na dnu je primeren tudi za ulov ogrice, ploščiča in drugih krapovcev, ki jih navadno lovimo z naravnimi vabami. Za ščuke, bolene ali postrvi, ki aktivno lovijo, Bambi uporabi malce večje vabe za ribolov v zgornjih plasteh vode; nudijo mu obilo razvedrila in precej več prijemov. Ker smo že ravno omenili postrvi – med revirji, kjer jih smemo vijačiti in so zato zanimivi za ribolov z UL-opremo, velja omeniti jezero Črnava pri Preddvoru, Savo od Kranja do Medvod (Trbojsko in Zbiljsko jezero), Sočo od Avč do Solkana in še katerega (pozor, vedno preverite tudi predpisane velikosti vab!).

Na morju z UL-opremo uspešno lovimo z obale ali čolna, najpogosteje pisanice, ušate, fratre, špare in brancine. Omenjene in še številne druge prijetno dopolnijo razpon sladkovodnih vrst, ribolov pa je živahen in primeren celo za najmlajše. Verjetno ni treba poudarjati, da tudi zaradi fizično lahke opreme.

*Besedilo in fotografije:
Jure Ušeničnik*

KOSTEVC
WWW.KOSTEVC.SI

TRGOVINA KOSTEVC | WWW.KOSTEVC.SI

TRG ZBORA ODPOSLANCEV 20, 1330 KOČEVJE

**DELOVNI ČAS: PON – PET 9:00 - 12:00 &
14:00 - 17:00, SOB 09:00 - 12:00**

NOVA SPLETNA TRGOVINA !!!

G 031 611 479 | E TRGOVINA@KOSTEVC.SI

TRADICIONALNA POKALNA TEKMOVANJA

Rudarsko svetilko osvojila ekipa RD Celje

V zgodnjem jutranjem času smo se športni ribiči iz raznih krajev Slovenije zbrali ob Škalskem jezeru, da bi sodelovali na 41. Pokalnem tekmovanju za rudarsko svetilko. Ribiška družina Velenje je tudi tokrat – na čelu prizadevnega predsednika Jožeta Šumaha in njegovega zanesljivega sodelavca Zdenka Mikaca – Mikija ter drugimi marljivimi člani RD – poskrbela za uspešno izpeljavo že omenjenega pokalnega tekmovanja.

Zbrali smo se ob že omenjenem Velenjskem jezeru, ki ga lepotno dopolnjuje skrbno urejen ribiški dom. Pred nekaj desetletji so ga zgradile delavne roke marljivih ribičev RD Velenje. V prijateljskem pogovoru ob požirku toplih napitkov je stekla beseda o žal prežgodaj preminulem Otu Mravljaku, izredno prijetnem ribiškem sotovarišu, ki je bil z dušo in srcem predan športni ribič ter uspešen tekmovalac RD Velenje. Po zadnjih administrativno-finančnih obveznostih je sledilo žrebanje startnih mest. Na tekmovanje se je prijavilo petnajst ekip s po tremi tekmovalci, ki smo bili porazdeljeni na brežini Škalskega jezera. Slednji v svoji globini skriva čudovite ploščiče, krape, rdečeoke, zelenike, smučje, ščuke in tudi do 100 kg in več kot 2,5 m dolge some. Že ob sami misli, da lahko na trnek ujameš mersko ribo, soma ali ščuko, ribiču dobesedno naraste adrenalin, ki se ob ribolovu le še stopnjuje. To pa je posebno doživetje, ki ga je težko opisati, zato je najbolje, da človek sam poprime za ribiško palico in to tudi doživi – občuti. Sicer srečanja z napadalno ribojedo ribo tekmovalci ne obožujemo, saj vemo, da ob tem tudi odžene že privabljen ribe in tako prepreči tekmovalčev ribolovni uspeh. Pred odhodom na startna ribolovna mesta nas je v prijetnem nagovoru pozdravil predsednik RD Velenje Jože Šumah in nam zaželel prijetno počutje ter uspešen ribolov. Na govorniškem mestu se je predsedniku RD pridružil še predsednik TK Miki in predstavil sektorje z lovnimi mesti ter pri tem opozoril na dosledno spoštovanje tekmovalnega pravilnika v LRP in že smo se odpeljali na tekmovalno traso. Ribe so bile tokrat zelo previdne in temu primeren je bil tudi končni ulov. Izstopalo je le nekaj tekmovalcev na svojih lovnih mestih z ujetimi večjimi ploščiči ali krapci, na drugih pa smo se tekmovalci »reševali« z ulovom ribic, kar potrjujejo končni rezultati v ekipni in posamični razvrstitvi sodelujočih tekmovalcev.

V ekipnem delu tekmovanja je ekipa RD Celje osvojila 1. mesto in s tem rudarsko svetilko. Skupno so prejeli 15 negativnih točk in ujeli 6.065 g rib. Drugo mesto je osvojila ekipa Sivi panterji (18 NT

in 10.110 g), 3. je bila ekipa TCM (19 NT in 4.969 g), 4. ekipa VIDLES (19 NT in 4.631 g), 5. ekipa Savinjska (19,5 NT) itn.

V posamezni razvrstitvi tekmovalcev so tekmovalci dosegli naslednje rezultate:

sektor A: 1. mesto Franc Turenšek - Muri (1 NT in 9.862 g), 2. je bil Janko Šegula (2 NT in 4.866 g), 3. Gliša Milosavljevič (3 NT in 4.069 g), 4. Boris Širnik (4 NT in 3.660 g), 5. Zvone Vinček (5 NT in 3.292 g) itn.;

sektor B: 1. mesto Vlado Witmajer (1 NT in 3.161 g), 2. je bil Martin Lipnikar (2 NT in 2.558 g), 3. Miha Jurančič (3 NT in 2.185 g), 4. Matjaž Tratnik (4 NT in 1.437 g), 5. Stane Špegel (5 NT in 1.382 g) itn.;

sektor C: 1. mesto Rudi Centrih (1 NT in 6.731 g), 2. je bil Zdenko Mikac – Miki (2 NT in 1.795 g), 3. Franc Lukner (3 NT in 1.769 g), 4. Dragan Višič (4 NT in 1.551 g), 5. Branko Vreča (5 NT in 1.508 g) itn.

Uspešnim ekipam in posameznikom za dosežene rezultate čestitamo, preostalim pa želimo več športne sreče na prihodnjem tekmovanju.

Prav je, da ob uspešnem tekmovalnem dogodku pobjuze spoznamo že v uvodu našega članka omenjena dolgoletna prizadevna športna sodelavca, ki vsako leto

Zmagovalna ekipa RD Celje, z leve: Srečko Lah, Miha Jurančič in Dragan Višič

Za kosilo je poskrbel in postregel z okusno »kračo«, ki jo je pripravil in razdelil Jernej Šporin.

vztrajno »z roko v roki« poskrbita, da se omenjeno tradicionalno tekmovanje ohranja in živi vse do današnjih dni.

Prvi med njima je prav gotovo med ribiči zelo cenjen in spoštovan dolgoletni predsednik omenjene RD, **Jože Šumah**, nekdanji uslužbenec Rudnika Velenje. »Njegovi ribiči« radi poudarijo, da bi brez njegove prizadevnosti veliko težje dosegli to, kar jim je do danes uspelo uresničiti. V prijetnem pogovoru nam je predsednik med drugim zaupal: »Med ribiške vrste sem se vključil leta 1976. Ko smo opravili ribiški izpit, smo se nekateri še dodatno izobraževali za elektro ribolov in ribiške čuvaje. Leta 1990 sem sprejel delo predsednika RD Velenje, ki ga še vedno opravljam. V našo RD je včlanjenih od 130 do 150 ribičev, a se število članstva proti poletnemu času že tradicionalno povečuje, saj je takrat ob jezeru najbolj živahno. Jezijo nas ribojede ptice, med katerimi nam kormorani povzročajo največjo škodo, ki imajo nočitveno lokacijo na drevsah ob jezeru, njihova jata pa šteje od 80 in vse do 130 ribjih škodljivcev. Družbo na naših vodah jim dela kar 14 parov sivih čapelj, ki se večinoma prehranjujejo v vzrejnih potokih potočnih postrvi in reki Paki. V

zadnjih letih so se pojavile še vidre, ki vdirajo v naše gojivne ribnike, tako da nam težav ne manjka.«

A navkljub temu je izrazil tudi zadovoljstvo delovanja ribiškega športnega društva z besedami: »Imamo marljive ribiške člane in lahko smo zadovoljni, da že vrsto let uspešno sodelujemo z vodstvom našega Velenjskega rudnika ter mestno Občino Velenje. Brez njihove pomoči nam ne bi uspelo urediti brežino Škalskega jezera in ob tem zgraditi ribiški dom.« Ocenil je še delo športnoribolovnega sodelavca Zdenka Mikaca - Mikija: »Miki je naš zelo zanesljiv ribiški funkcionar, ki vestno opravlja delo predsednika tekmovalne komisije naše RD in uspešen tekmovalec. Večkrat prevzame tudi delo vodenja tekmovalne ekipe. Bil bi zelo zadovoljen, če bi dobil mlajšega naslednika za vodenje naše ribiške družine in bi mu ostalo nekaj več časa za ribolov.« Sogovorniku je vodenje ribiške družine že od nekdaj pisano na kožo, kar potrjujejo med drugim tudi omenjeni dosežki, ki so vidni na vsakem koraku ob vodah, za katere skrbijo velenjski športni ribiči. Opravljeno delo je prav gotovo svojevrstno zagotovilo in želja članov, da bodo še vrsto let z roko v roki pisali uspešno zgodbo velenjskih ribičev.

Zdenko Mikac - Miki je priznani slovenski športni ribič - tekmovalec, s katerim se že vrsto desetletij srečujemo na brežinah slovenskih voda, za kar je kriva tudi naša športna tekmovalna dejavnost. Je človek trdnega značaja brez dlake na jeziku in dobro seznanjen z različnimi organizacijskimi določili, ki so zapisana v pravilnikih, s katerimi si lažje utirajo pot transparentnega delovanja naše ribiške družine. Med drugim je povedal: »V ribiške vode sem zakoral pred štridesetimi leti, ko sem ujel svojo prvo ribo zeleniko. V rudarstvu sem bil zaposlen trideset let, vse do upokojitve. To se pravi, da sem dlje časa ribič kot rudar. S predsednikom Jožetom Šumahom sodelujeva že od samega začetka njegovega predsedovanja. Je človek z ustvarjalno vizijo društvenega vodenja in lahko smo zadovoljni, saj imamo pravega človeka na vodilnem mestu. A se tudi zgodi, da ko smo zbrani člani Upravnega odbora naše RD in modrujemo, se včasih ne strinjava, a na koncu prevlada razumna odločitev,« je poudaril ribiški navdušenec, ki je med drugim petnajst let skrbel za delo z mladimi ribiči in bil večkrat njihov mentor na taboru mladih ribičev, ki ga je organizirala ZRD Celje, ter prav toliko časa sedaj že predseduje tekmovalni komisiji RD Velenje. Na vprašanje, kaj ga morda le moti v naši športnoribolovni društveni organizaciji, je omenil: »Zelo me moti vse večja birokratska razsežnost, ki nam jemlje preveč časa. Včasih je bilo to bolj poenostavljeno, človeku bolj prijazno, bolj pametno vodeno in ni odganjalo ljudi od

prevzemanja določenih funkcij.« Na koncu najinega pogovora je Miki poudaril: »Tradicionalno pokalno tekmovanje za Rudarsko svetilko je med drugim močna vez družjenja med rudarskimi ribiški sotovariši ter ostalimi ribiči. To je pravi ribiško-rudarski praznik, ki nam veliko pomeni in se ga vsako leto veselimo.«

Prav je, da ob tem pomembnem omenjenem športnem dogodku v Šaleški dolini namenimo nekaj pozornosti nekaterim zvestim udeležencem.

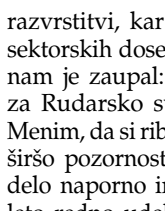

Zvone Vincek je uspešen dolgoletni športni ribič, ki tekmuje že od sedmega leta starosti, saj je že pri petih poprijel za »drenovo« ribičiji namenjeno palico in je že kar 55 let zvest ribičiji:

»V rudarstvu sem bil pred upokojitvijo zaposlen 27 let, zato so občutki našega vsakoletnega srečanja z mojimi ribiško-rudarskimi sotovariši zelo prijetni in mi omenjeno tekmovanje veliko pomeni«, prizna naš prijatelj.«

Franc Turenšek - Muri je ribič že 40 let ter v tej dobi 25 let tekmovalec v lovu rib s plovcem, ki je tokrat na štiriurnem tekmovalnem premagal vse svoje letošnje tekmece v posamični razvrstitvi, kar je razvidno iz seznama sektorskih dosežkov. Naš ribiški prijatelj nam je zaupal: »Zame ima tekmovanje za Rudarsko svetilko poseben pomen. Menim, da si ribiči - rudarji zaslužijo našo širšo pozornost, saj je njihovo rudarsko delo naporno in nevarno, zato se vsako leto redno udeležujem omenjenega tekmovalnega ter se srečanja z ribiči - rudarji zelo veselim. Letošnja zmaga mi pomeni več kot pa doseženo 1. mesto na regijskem (ZRD Celje) tekmovalnem.«

Gana Mohorko je Murijeva partnerica, sicer priznana ribička, ki pa ji je nedavna telesna poškodba preprečila, da bi tekmovala. Tako ji ni preostalo drugega, kot da je z nasveti pomagala svojemu ribiču do izjemnega tekmovalnega dosežka. Gana nam je potožila z besedami: »Zelo rada bi tekmovala, a mi žal to poškodba preprečuje. Sem pa zelo vesela in ponosna na Murijeve dosežke.« Po besedah ribičev je zelo cenjena tudi kot vodja tekmovalne ekipe ali posameznikov na pomembnih tekmovalnih. Naši cenjeni ribički ob tej priložnosti želimo čimprejšnje okrevanje in uspešno nadaljevanje lovljenja rib.

Štefan Klopotan je med ribiče vstopil že leta 1974 in je že 46 let zvest član naše športnoribolovne dejavnosti. Največkrat ga opazimo v družbi naših najmlajših ribičev, med katerimi je tudi njegov vnuk, ki se ribiško

uspešno izobražuje, za kar ima veliko zaslug tudi njegov dedek. Štefan nam je povedal: »Naša ekipa upokojevcov iz Gorenja Velenje se redno udeležuje omenjenega tekmovalnega na brežinah Škalskega jezera. Zame so občutki družjenja z rudarji - ribiči vedno zelo prijetni in se jih z veseljem udeležujem.«

Vojko Krajnc je naš dolgoletni uspešen tekmovalec in prijeten ribiški sogovornik, ki je pred leti med drugim že predsedoval tekmovalni komisiji v RD Velenje. Ribičiji je zvest polnih

50 let in ima v omenjeni ribiški dobi že 35 let aktivnega tekmovalnega staža v LRP, a ob tem tudi zelo rad muhari. Zaupal nam je, da se je pred 37 leti zaposlil v rudarstvu in med drugim poudaril: »Tekmovanje za Rudarsko svetilko je svojevrsten praznični dogodek, tako ribičev - rudarjev kot ostalih naših ribiških sotovarišev. V veliko čast mi je, da lahko sodelujem na tradicionalnem tekmovalnem, kjer se srečamo in pomerimo tekmovalci iz različnih krajev Slovenije.«

Pavel Sešel je že od svojega sedmega leta zvest športni ribič, kar pomeni, da je z nami polnih 50 let. Njegova pot se je začela v organizirani pionirski skupini takratnih sovrstnikov in se vztrajno nadaljevala vse do vključitve v člansko tekmovalno ekipo. Povedal nam je: »Omenjeno tradicionalno pokalno tekmovanje za Rudarsko svetilko je praznično srečanje tekmovalcev, ki se ga vsako leto zelo rad udeležim, saj me družjenje z ribiči - rudarji preprosto razveseli. Ob tem človek začuti neverjetno notranje zadovoljstvo.«

Poldi Pšeničnik je simpatični ribiški pripravnik, ki so mu zaupali vlogo ribiškega sodnika. Lepo ga je bilo videti s spoštljivo protivirusno masko na obrazu, saj se je gibal med tekmovalci in natančno tehtal in zapisoval njihov ulov. Po končanem delu smo ga povprašali, če je bilo morda kaj težav? Njegov komentar je bil: »Ni bilo problemov, vse je potekalo v skladu s pravilnikom tekmovalnih in pravih športnih odnosom tekmovalcev. Občudoval sem vztrajnost in prizadevnost tekmovalcev tudi takrat, ko ribe ne prijemajo.«

Po našem občutku bo z lahkoto opravil ribiški izpit in se nam pridružil ter tako »dnevničarstvo« zamenjal s stalnim članstvom in užival v družini, ki ga navdihuje.

Besedilo in fotografije: Jože Šmejc

Državno prvenstvo mladih ribičev

Sobotno jutro je kot nalašč napovedalo dva vremensko lepa in uspešna dneva za mlade ribiče v lovu rib s plovcem za vse kategorije, ki so se zbrali na Ptuj ob Rogozniških ribnikih. Razmere in predpisi po prenehanju pandemije so bili ugodni za tekmovalce in organizatorja. Vse je bilo pripravljeno za organizacijo in izvedbo tekmovanja, sicer razmeram in usmeritvam primerno. Trideset se jih je zbralo s spremljevalci in starši. Na tekmovanju je sodelovalo 15 tekmovalcev U-15, 6 tekmovalcev U-20 in devet tekmovalcev U-25, med njimi sedem deklet.

Že pred sedmo uro, ko smo razpisali žuro za prijave, so se začele priprave. Po opravljenem žrebu in pozdravu predsednika Ribiške družine Ptuj in predstavnika člana UO RZS sta glavni sodnik Žiga Pavlič in delegat Matjaž Mesarič tekmovalce in spremljevalce seznanila s potekom tekmovanja.

Mladi tekmovalci in njihovi spremljevalci so pokazali veliko mero discipline in odgovornosti na tekmovanju. Že prvi

sta delegat in glavni sodnik razglasila rezultate po sektorjih prvega in drugega dne.

Podelitev medalj za sektorske uvrstitve

Branko Novak, član UO RZS, je razglašal rezultate v imenu RZS. Pri podelitvi sta se mu pridružili županja MO Ptuj Nuška Gajšek in poslanka v Državnem

Brestanica, ki sta dosegla 6 negativnih točk. Zmagal je Matic zaradi večje teže ulovljenih rib.

Med najstarejšimi tekmovalci U-25 je zmagala Klementina Križanec iz RD Slovenska Bistrica, ki je dosegla absolutni rekord v ulovu rib: dosegla je 2 negativni točki in skupno ulovila 87,040 kg rib. Drugo mesto je zasedel Robert Kolegar iz RD Pesnica s 6 negativnimi točkami, ki jih je dosegel tudi Mihael Kukovec iz

Podelitev pokalov in medalj najboljšim

Dobitniki pokalov in medalj

dan se je pokazalo, da bodo glavno vlogo imeli favoriti. Tekmovalci so bili zadovoljni z ulovom, saj so ulovili povprečno 15 kg rib. Nekaj negotovanja je bilo glede prijemanja ameriškega somiča, ki se je v ribolovnih vodah ribnikov Rogoznica pojavil zaradi deževne ujme pred dvema letoma in malomarnosti vzdrževalcev potoka Rogoznica, ki teče neposredno ob ribniku. Omenjeno vrsto rib je potok zaradi nepredvidene zaježitve pred mostom regionalne ceste poplavljal, iz glinokopov ob potoku pa je narasla voda naplavila to nedomorodno vrsto rib.

Z veliko dobre volje in zagnanosti mladih tekmovalcev je tekmovanje tudi drugi dan potekalo v izrednem vzdušju. Na koncu smo dobili zmagovalce. V bistvu so bili zmagovalci vsi, ki so s športnim obnašanjem v lepem in vročem vremenu ulovili precejšnje količine rib, ki so jih na koncu uvrstile na dosežena mesta.

Po tehtanju in napolnjenih trebuščkih

zboru Mateja Udovč, ki sta zmagovalcem podelili medalje in pokale. Podelitev iz rok županje in poslanke je bilo za mlade posebno doživetje. Vsi prisotni so z veseljem prisluhnili tudi njunim spodbudnim pozdravnim nagovorom.

Podelitev medalj in pokalov najboljšim

V kategoriji mlajših tekmovalcev U-15 je zmagal Sergej Kolegar iz Ribiške družine Ptuj, drugi je bil Aljaž Ružič, RD Gornja Radgona, oba sta dosegla 3 negativne točke, zmagovalca je odločila večja teža ulovljenih rib. Tretji je bil Jernej Romih iz RD Celje s 4 negativnimi točkami. Kako zanimivo in izenačeno je bilo tekmovanje, priča dejstvo, da je o tretjem mestu odločala teža med tremi tekmovalci.

V kategoriji U-20 je zmagal Vito Šretl iz RD Slovenska Bistrica s 4 negativnimi točkami pred Matcem Grivcem iz ZRD Celje in Saro Hauptman iz RD

RD Gornja Radgona, vendar z manjšo težo ulovljenih rib.

Tekmovanje je bilo tudi čas za druženje spremljevalcev in drugih obiskovalcev. Posebno to velja za obe podeljevalki, ki sta bili zelo ponosni na dosežene rezultate tekmovalk in tekmovalcev, posebno še na absolutno zmagovalko Klementino Križanec. Iz pogovora s poslanko DZ Udovč smo spoznali, da je velika podpornica nevladnim organizacijam, kot so gasilci, ribiči in lovci. Posebno nas je presenetila njena pripravljenost za podporo ribiški organizaciji v Državnem zboru.

Po zaključni podelitvi in obilnem kosilu, ki so ga sklenili z zaželenim neomejenim številom palačink, na prireditvenem prostoru so jih pripravili kuharji Okrepčevalnice Gastro, je sledil skupni posnetek vseh prejemnikov medalj in pokalov z gosti in organizatorji. Nato pa pozdrav in odhod na svoje domove po Sloveniji.

Besedilo in fotografije: Stanko Žitnik

Ribiška družina Vrhnika

Več kot 60 let dela je za člani Ribiške družine Vrhnika. Leta 1953 so vse kratke ribarske zadruge na svojih občnih zborih sprejele sklep o svojih ukinitvah, nato pa so si sledili ustanovni občni zbori športnih ribiških društev. Novoustanovljena društva so bila pravni nasledniki dotedanjih ribarskih zadrug. Prav zato so se 6. junija 1954 na pobudo Ribiškega društva v Ljubljani prvič sestali tisti ribiči, ki so imeli ribolovne pravice v revirjih 30 in 31, ter za organizacijo ribiške družine določili ribiška tovariša Alojza Novaka in Naceta Turka. Aprila istega leta so že sklicali prvi sestanek pod imenom Ribiško društvo Vrhnika. Uradno pa je bil prvi zbor ribičev 30. januarja 1955 v Hotelu Mantova na Vrhniki.

V šestdesetih letih se je prelilo ogromno vode, zgodilo se je marsikaj, veliko uspehov in neuspehov, skupni imenovalec vsemu in tistim, ki so kakorkoli prispevali k uspešnemu razvoju in napredku družine, pa je ljubezen do narave, predanost vodam ter prostovoljno prizadevno delo in ribiško tovarištvo. Ravno to je bilo tudi glavno vodilo vseh aktivnosti v družini, saj so veliko naredili za ohranjanje naravnih danosti, ki nam jih je država zaupala v upravljanje. Vsaka generacija ribičev je prispevala svoj del v mozaik uspeha, ki ga krona prečudovit ribiški dom v Sinji Gorici z lepo urejeno okolico in ribnikom.

Osnovi podatki

NASLOV:

Sinja Gorica 57, 1360 Vrhnika

ELEKTRONSKI NASLOV:

info@rdvrhnika.si

SPLETNA STRAN:

https://www.rdvrhnika.si/

Preglednica 1: Članstvo v RD Vrhnika na dan 18. 9. 2020

Kategorija	Število članov
Polnoletni člani	101
Pripravniki	5
Mladi, študenti	35

Glavne aktivnosti

Člani Ribiške Družine Vrhnika so s koncesijo in ribiškogojitvenim načrtom zavezani, da skrbno in strokovno skrbijo

za svoje vode. Obenem morajo varovati vodni živelj pred nestrokovnimi posegi, onesaženji in krivolovom. Za te namene se v ribiški družini volontersko udeležuje veliko članov, ki v povprečju naredijo več kot sto delovnih ur. Pri delu sodelujejo tako z RZS in ZRD Ljubljana kot tudi z Zavodom za Ribištvo. V sklopu Conskega odbora porečja Ljubljaniče rešujejo problematiko Ljubljaniče in njenih pritokov, ki zadevajo vse štiri ribiške družine, združene v ta odbor. Redno se udeležujejo tudi vseh sestankov, ki jih organizira Krajski park Ljubljansko barje, pod katerega okrilje spadajo. Organizirajo veliko delovnih akcij, na katerih prek medijev vabijo tudi občane iz občin, ki spadajo pod njihovo katastrsko območje. Vsako leto organizirajo nekaj tradicionalnih druženj, kot je odprtje sezone lova na ščuko, lova na sulca in tradicionalno ribiško veselico, ki je v veselje tako ribičem kot vsem občanom ter gostom daleč naokoli.

Ribolov

V revirjih ribiške družine Vrhnika boste lahko lovili amurje, krape, klene, mrene, platnice, potočne postrvi, some, podusti, sulce, lipane in druge. Možnosti za pester ribolov je veliko, s kančkom potrpežljivosti in truda pa bo nagrajen še tako zahteven ribič.

Revirji

Ljubljaniča

REVIR 30

MOŽNOST RIBOLOVA: klen, krap, lipan, mrena, platnica, ploščič, podust, potočna postrv, rdečeočka, rdečeperka, som, šarenka, ščuka, zelenika

VRSTA RIBOLOVA: beličarjenje, lov iz čolna, muharjenje, talni ribolov, vijačenje

DOVOLJENE VABE: potezanka, umetna muha, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora.

Revir je razdeljen na dva dela: prvi je salmonidni, kjer je prepovedano beličarjenje, poteka pa od izvirov obeh Ljubljanič do avtocestnega mosta Ljubljana-Vrhnika.

V vsem revirju je Ljubljaniča klasična kraška reka s počasnim tokom in redkimi brzicami, globino in vodnim rastlinjem. V izvornih odsekih reke je populacija lipana zelo dobra, pridružita se mu tudi potočna postrv in šarenka.

Počasen tok Ljubljaniče v spodnjem revirju ob običajnem vodostaju je za beličarje izziv in poseben užitek v pričakovanju prijema kapitalne ribe. Kjer je globina, je tudi obvodno rastlinje redko in ribe se zadržujejo v večjih količinah. Lovite lahko platnice na plovec ali mrene na talni ribolov, rdečeočke na štek, morda celo rečnega krapa z bojlji. Možnosti je veliko. Globina se skozi barjansko ravnico v povprečju še poveča, brzic ni več, edine točke, kjer se poveča pretok, je pri izlivih pritokov. Najzanimivejši ribolovni vrsti sta ščuka in sulec, prisotni so tudi lipani, potočna postrvin šarenka. Pri uporabi manjših vab lahko presenetli klen. Od avtocestnega mostu do Kaminov (ki so na pol poti od Vrhnike proti Podpeči) je tako imenovani mešan revir, kjer je tudi vidno več bele ribe. Ribolov otežuje obvodno rastlinje in v poznem poletju tudi vodno rastlinje. Lipana je tod pogosto mogoče loviti na suho muho, ki pa mora biti zelo stvaren posnetek trenutnega dogajanja na vodi.

REVIR 31

MOŽNOST RIBOLOVA: klen, krap, lipan, mrena, platnica, ploščič, podust,

potočna postrv, rdečeočka, rdečeperka, som, šarenka, ščuka, zelenika

VRSTA RIBOLOVA: beličarjenje, lov iz čolna, muharjenje, talni ribolov, vijačenje

DOVOLJENE VABE: potezanka, umetna muha, umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora

Počasen tok v običajnem vodostaju je za beličarje užitek v pričakovanju kapitalnega prijema. Kjer je globina, je tudi obvodno rastline redko in riba se zadržuje v večjih količinah. Platnica na plovec ali mrena na talni ribolov, rdečeočka na štek, morda celo rečni krap. Možnosti je veliko.

Kraška lepota se še razširi in upočasni. Ovinki tvorijo globoke tolmine. V tem mešanem revirju so vse vrste v Ljubljani: potočne postrvi, lipani, šarenke, sulci, ščuke, platnice, podusti, ploščiči, rdečeočke in ostale. Uspeh prinašata tih prihod do obale in natančno predložena vaba ob vodnih ovirah. Ob večeru je viden večerni skok.

Bistra in Ljubija

MOŽNOST RIBOLOVA: lipan, potočna postrv, šarenka, ščuka

VRSTA RIBOLOVA: muharjenje, vijačenje

DOVOLJENE VABE: potezanka, umetna muha, umetne vabe

Rečici Bistra in Ljubija počasi vijugata po obrobju Ljubljanskega barja vse do izlivov v Ljubljano. Sta tipičnega kraškega značaja s kristalno čisto vodo, ki se počasi pretaka od okljuka do okljuka. Ljubija izvira na Verdu (Vrhnika), Bistra pa v istoimenskem kraju poleg znamenitega kartuzijskega samostana. Kljub kratki strugi veljata med ribiči za prava skrita bisera. Muharjenje na teh rečicah prav gotovo ni preprosto, a potrpežljiv ribič bo z nekaj znanja bogato nagrajen. Zaradi same oblike struge imajo ribe odlične možnosti, da zrasedo do trofejnih velikosti. V obeh rečicah prevladujejo lepe potočne postrvi, lipani in redkeje divje šarenke. V času lova sulca je tu mogoče ujeti kapitalne primerke.

Ribniki Opekarna (Divjak)

MOŽNOST RIBOLOVA: amur, krap, linj, rdečeočka, rdečeperka, smuč, som, ščuka

VRSTA RIBOLOVA: beličarjenje, lov iz čolna, muharjenje, talni ribolov, vijačenje

DOVOLJENE VABE: umetne vabe, vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora

Ribniki so nastali na območju starih glinokopov v Verdu. Zato sta oba večja ribnika ob robovih zaraščena z ostanke dreves, ki so zrastle v času kopanja glin. Prvi ribnik na desni je namenjen naravnemu razmnoževanju rib, preostali so ribolovnega značaja. Za začetnike priporočamo manjše tri ribnike na levi strani nasipa, medtem ko se naj na t.i. ribnike Divjak podajo bolj izkušeni ribiči. Prav tam čaka ribiče kopica prijetnih ribjih presenečenj, saj poleg drugih vrst ribnik poseljujejo tudi kapitalni somi in ščuke.

Ribčev ribnik pri Bistri

MOŽNOST RIBOLOVA: amur, krap, linj, ploščič

VRSTA RIBOLOVA: beličarjenje, talni ribolov

DOVOLJENE VABE: beličarske vabe

Ribnik je nastal z veliko truda in vložene delo članov RD Vrhnika. Ribnik nudi obilico možnosti za sprostitev. Ponekod se ribnika zarašča z lokvanjem, vendar je večina ribnika lovna vse leto.

Ribnik Lokev v Logatcu (ujemi in spusti)

MOŽNOST RIBOLOVA: amur, klen, krap, linj, ploščič

VRSTA RIBOLOVA: beličarjenje, talni ribolov

DOVOLJENE VABE: vabe rastlinskega izvora, vabe živalskega izvora

Idealen ribnik za prve korake v svet ribolova. Številčnost rib, odprtost terena in malo ovir so dobra osnova za začetnike in bolj izkušene ribiče, ki znajo ukrotiti krapa s palico bolognese.

Ribnik pri ribiškem domu (ujemi in spusti)

MOŽNOST RIBOLOVA: amur, krap, linj, ploščič, rdečeočka, rdečeperka, zelenika

VRSTA RIBOLOVA: beličarjenje, talni ribolov

DOVOLJENE VABE: beličarske vabe, bojli

Ribnik je plod udarniških akcij vrhniških ribičev v šestdesetih letih. Namenjen je starejšim članom in začetnikom, saj je dostop do revirja povsem preprost, ribnik pa je poln najrazličnejših vrst rib in brez večjih ovir v vodi. V bližini je tudi ribiški dom RD Vrhnika, kjer lahko pogasite žejo in se okrepčate z dobrotami po dostopnih cenah.

Mladi ribiči

Člani RD Vrhnika veliko čas namenjajo delu z najmlajšimi, tako v sklopu ribiške družine kot tudi v osnovnih šolah s krožki v sklopu prostih aktivnosti. V zadnjih nekaj letih se je število mladincev potrojilo. Ob petkih jim omogočajo voden ribolov z mentorji pri ribniku ob ribškem domu, dobrodošli so tudi mladi, ki niso člani družine. Vsako leto organizirajo tudi dva ribiška tabora: prvi je namenjen predvsem lovu ciprinidnih vrst, drugi pa muharjenju in lovu salmonidov. Poleg tega v zimskih mesecih organizirajo različna predavanja v ribškem domu o ribolovu, vezanju umetnih muh pa tudi o ekologiji in odnosu mladih do narave.

Nuška Božičnik,
fotografije: Jure Ušeničnik

90 let Borisa Skalina

»Brez včeraj ni danes in brez danes ne bo jutri,« so besede dr. Borisa Skalina, ki so zelo zaznamovale tudi moje razmišljanje in delo. V veliko srečo in čast si štejem, da sem se lahko od njega učil, se z njim pogovarjal in prijateljeval. Oba sva rojena aprila in družijo naju skupne ljubezni in strasti: narava, voda, ribe, fotografija, zgodovina, resnica, pravica, delo ... Vesel sem, da se pri svojih devetih križih tako dobro drži. Ko kdo reče zdrav duh v zdravem telesu, najprej pomislim nanj. Slovenskega ribogojstva si ne znam predstavljati brez njegovega dela. Naj omenim samo številne članke v glasilu Ribič, njegovo knjigo Ribogojstvo in doktorat o sulcu, kralju naših voda. Če bi želel popisati vse, kar je dr. Boris Skalin napisal, bi bil Ribič pretanek. Vedno mi je z veseljem pomagal pri vsaki moji knjigi ali filmu, še zlasti o sulcu. Iz hvaležnosti in spoštovanja za njegovo delo sem dal narisati njegov portret akademske slikarki Aleksandri Fekonja, ki je portretirala tudi prve in najzaslužnejše pionirje slovenskega ribištva: prof. Ivana Franketa, dr. Avgusta Munda, akademskega slikarja Josipa M. Gorupa in inž. Alojzija Šulgaja. Njegovih osemdeset let sva proslavila z muharjenjem na Savinji. Takrat sem mu postavil dve vprašanji: kaj misli o zdajšnjem slovenskem ribištvu in kako ga vidi v prihodnje.

»Podpiram sedanjost ureditev ribištva pri nas. Ribiške družine ali društva so organizirane kot zadruga. Če bolje pomislimo, samoupravljanje in demokracija nista tako daleč vsaka k sebi. Združeni smo močnejši in lažje dosegamo svoje cilje. Ideja je odlična. Žal dopušča zlorabe in to se v praksi tudi dogaja. Ponosen sem, da sem član te organizacije in mnogo let sem si, kot član in kot gospodar RD Mozirje, prizadeval za ohranitev naravnega okolja in boljši ribolov. Že pred več kot četrstoletja sem se zavzemal za omejitve dnevnega uplena in lovnih dni, za prepoved blestivke in kaplja v salmonidnih vodah ... Vse v želji po ohranitvi narave. Seveda sem bil deležen kritik in nerazumevanja. Danes vsi vemo, da sem imel prav. Ves čas sem se zavedal, da narava potrebuje našo pomoč. Profesor Franke je smukal sulca že pred 120 leti. Je že vedel zakaj!

Gramozne jame po Savinjski dolini smo ribiči očistili smeti in jih zalili z vodo. Z ribniki v Mozirju in Nazarjah, tudi z deli v slovitem parku Mozirski gaj, smo pričeli ribiči. V Savinjski dolini 10 % obdelovalnih površin namakajo, v Sloveniji namakane površine dosegajo komaj 1 %. Ribiči smo od nekdaj prvi varuhi narave in uspešno smo sanirali večino poginov. Zelo rad se spominjam zagnanosti po drugi svetovni vojni. Upravljanje voda zahteva veliko ljubezni in znanja. Velike ljubezni so bile naše vode vedno deležne. Ponosen sem, da sem nadaljeval delo profesorja Franketa, Munde in drugih pionirjev slovenskega ribištva. Naš odnos do voda se kaže tudi v stanju populacije sulca v naših vodah. Tudi sam sem to ribo z velikim zanimanjem proučeval in vesel sem, da se to delo nadaljuje. Občudujem zagnano delo mladih ribogojcev, njihovo znanje in pripravljenost učiti se. Ni me strah za prihodnost naših voda. Idealno bi bilo, če bi dosegli stanje voda pred 50 do 100 leti. Sem pa razočaran in zaskrbljen zaradi inertnosti naših državnih

uradnikov. Kot bi se ne zavedali s kakšnim bogastvom upravljajo.«

Dr. Skalin je še vedno čil, zdrav, iskriv, veliko piše in fotografira. Še vedno sta v njem tolminski uporniški duh in zasavska trma. Med dvema okroglima obletnicama sva z Borisom večkrat šla na Žovnek, skupaj sva fotografirala vse jesenske izlove pri Marku Hrovatu iz ribogojnice Žalec. Strinjava se, da je vse minilo, kot bi mignil. Pa poglejte zapis najinega pogovora ob njegovi častitljivi obletnici.

»Biti star 90 let in biti sin staršev, ki sta v času soške fronte doživela vse tegobe ter kasneje krutost Italijanov, je obdobje mnogih in vsestranskih dogodkov in odločitev. Pestro je bilo v teh »kratkih« devetdesetih letih. Oče, učitelj iz tolminskega učiteljsišča, je v Drežnici kot zadnji učitelj učil v slovenščini. V Sedlu, kjer sem se rodil mami Lazarjevi in Kobaricu učitelju, je družina doživela ponižanje in skrunjenje priimka. Lahki, tako smo jim rekli okupirani Slovenci, so nam napisali, da smo Scalini.

Štiri leta sem bil star, ko smo zaradi terorja nad očetom odšli v Jugoslavijo in v žalosti zapustili ljubljene kraje pod Krnom. Oropan sem bil prijetnih srečanj v družinskem krogu. Tudi staršem ni bilo lahko. Pristali smo v okolici Kamnika, pisalo je »okrog Kamnik« v cirilici. Kasneje, ko sem dojel dogajanje, mi je oče dejal: »Nisem pričakoval, da bomo prišli iz dežja pod kap.«

Po nekaj letih prijetnega bivanja na Gorenjskem, kjer so nas domačini lepo sprejeli, je oče dobil ponudbo za nov kraj bivanja v Zasavju. Podkraj, leta 1936 Občina Radeče, sedaj Hrastnik, je dobil novo šolo. To je kraj ob desnem bregu Save, kjer si Kum, zasavski Triglav, umiva noge, smo dejali. Tu se začne velik del zgodbe mojih devetih križev, ki jih nosim. Enajsta šola pod mostom, voda, okolje, kmetijstvo, ribištvo, ribogojstvo in še kaj, recimo spoštovanje,

strpnost in vztrajnost za dosego družbene koristnosti in inovativnosti.

Leta 1941, huda ura za Slovence, Hitler nas je posebej sovražil. Razkosal je Slovenijo med Hrvate, Madžare, Italijane in del zadržal za nemški rajh. Desni breg Save so Nemci izselili in tu je naša družina spet doživela preganjanje. Ampak, Skalinovi smo na Miklavžev večer pobegnili na Štajersko, podobno kot takrat iz Italije. Po nekaj mesecih ilegale je oče dobil mesto delavca v steklarni Hrastnik. Nevarno je bilo biti aktiven v narodnoosvobodilnem gibanju v takratnem okolju steklarne, vendar to smo počeli. Boj za slovenstvo, ki ga je družina začela z Italijani v rojstnem kraju, se je nadaljeval z Nemci v Hrastniku. Očetova aktivnost je bila vpeta v priprave, kako bo organizirano šolstvo po osvoboditvi. Mesec maj 1945, ves v cvetju in veselju. Dejansko pa je izginil okupator, ostale pa so posledice štiriletna okupacije in terorja.

Leta 1945 smo se Skalini spet selili. To pot v Trbovlje. Ostali smo v Zasavju. Oče

mi je некоč dejal: »Vesel sem, da nas je rudarska nežna grobost Zasavja sprejela.« Nas najstnike sta polet ljudi po okupaciji in vseljenska solidarnost pri sanaciji domovine navdušila. Izvenšolska aktivnost in gimnazija sta mladi rod tako okupirala, da je bilo časa vedno premalo. Šola, šport in družbene aktivnosti so ustvarile družabnost in medsebojne odnose. Mladinske delovne akcije, brigade so doprinesle k individualni samostojnosti razmišljanja in odločanja. Tudi vojaška suknja je doprinesla k temu.

»Kaj boš, ko boš velik?« so začeli spraševati odrasli. Počakajte, da pridem do tja. Kot blisk smo se znašli tam. Agronom bom, saj mi je odnos do narave in ljudi, vpletenih v to, tako blizu. Spet bo treba nekam iti, fakulteta je v Ljubljani. Piše se leto 1951.

se je bilo potrebno v znanju izpopolnjevati. Brez tega ni šlo, če si hotel slediti hitremu napredku tehnologije.

Varstvo okolja, nove proizvodne možnosti – inovacije, družbena aktivnost v tej smeri so bile dodatne dolžnosti v mojem primeru. Tudi dodaten študij – magisterij in doktorat ni bila službena obveznost, temveč neke vrste družbeno koristen hobi. V želji, da bi recimo storil kaj za napredek ribištva in ribogojstva, sem se vključil v dejavnost športnih ribičev in v dejavnost kmetijske oblasti. Poskusil sem preko bibliografije pomagati napredku na tem področju.

V okviru ihtiologije sem poskušal storiti kaj za varstvo in zaščito sulca. Ta želja je še vedno prisotna. Poskušam slediti napredek znanja in odnosa do te ribe pri

letih, je zanimivo, pa tudi zaskrbljujoče in obvezujoče. Število članov Ribiške zveze Slovenije se je v zadnjih 60 letih zmanjšalo. Odpadli so tisti, ki so bili člani samo zaradi bogatih rek. Naj navedem samo en primer: ribiška družina, ki upravlja 45–50 ha odprtega vodotoka, je imela v šestdesetih letih okrog 800 članov. Lovili smo lahko dvakrat na teden in si lahko prisvojili tudi pet ciprinidnih rib. Danes je rib v odprtih vodotokih čedalje manj. Salmonidne vode morajo družine vzdrževati v vložki iz ribogojnic. Seveda se je spremenilo tudi okolje. Kormorani že dalj časa redčijo postrvje in lipanske vode. Tudi vidra že nekaj časa zelo intenzivno redči vse vrste rib v odprtih vodah in tudi v ribogojnicah. Vitka čaplja pa pleni skoraj do izvirov vodotokov. Na pogled čiste vode so zahrbtni in vsebujejo

Dr. Skalin s svojimi knjigami

Narava mu veliko pomeni.

Predavanja, študij, družbena študentska aktivnost so bili vsakdanjik. Tudi študentske prakse so bile dober prispevek k temu, da smo spoznali, kje bomo svoj poklic lahko najbolje uveljavili sebi v zadoščenje in družbi, ki nam je omogočila študij v zahvalo. Študijski program na agronomiji je bil usmerjen v splošno znanje šolanega agronoma. Zanimivo je bilo, da je pobuda za specializacijo študija prišla s strani Zveze študentov, ki smo na kongresu v Skopju leta 1955 predlagali to spremembo. Na rob dogajanja naj povem, da sem se moral po kongresu zagovarjati pri dekanu, kako si upamo posegati v ustaljeni tradicionalni sistem šolanja.

V šestdesetih in sedemdesetih letih je bilo ugodno splošno razpoloženje za napredek v kmetijstvu. To je bil čas hitrega razvoja v kmetijski proizvodnji. Mladi agronomi, ki so imeli voljo za napredek in inovativnost, so imeli ugoden trenutek. Moj je bil, ko sem prišel v Žalec k takratnemu kmetijskemu kombinatu. Razvoj in investicije so mi bile dolžnost. Treba se je bilo lotiti optimizacije primarne proizvodnje – namakanje, pridelava krmne, skladiščenje, hlajenje, predelava in še kaj. Zraven vsakodnevnih obveznosti

nas v Sloveniji in širše. Žal ne uspem zasediti podatkov, kaj so odkrili, napisali ali storili na Balkanu v zvezi s sulcem. Slovenske aktivnosti v zvezi s sulcem sem vesel. Vesel sem vsakega vprašanja, ki ga še dobim v zvezi z to ribo. Vesel sem, da se sulec opazi in celo ujame v vodotokih, ki imajo zelo malo vode v sekundnih litrih in da je vodotok, ki ima na dolžini toka 1 km, do 80 odraslih sulcev. Žal pa sulec ne prenese velikih akumulacij. V manjših zadrževalnikih, ki smo jih ustvarili, se celo drsti, če je tok vode tako speljan, da ima vtok talno giblivo vodo.

Bibliografski seznam del je nastajal več kot 35 let. So prispevki, ki so bili objavljeni tudi v tujini. Celo kraja celih delov izvernih mojih odkritij je bila natisnjena v knjigi tujega avtorja. Zabavam pa se, ko mi kakšen sogovornik razlaga zadeve, ki sem mu jih povedal pred časom.

V organizaciji športnih ribičev sem včlanjen 60 let. Samo v RD Mozirje sem član 55 let. Tam sem bil neko obdobje gospodar in se rad spominjam sodelavcev, ki so bili s tekočimi zadevami v družini tako zaposleni, da so pozabili iti na vodo ribarit. Kaj vse se je spremenilo v tolikih

veliko kemikalij z dolgotrajnim ubijalskim učinkom.

Organizacija slovenskih športnih ribičev je po stažu starejša združba, ki se že od začetka s Franketom in njegovimi somišljeniki ukvarja z okoljem in ribami. Način aktivnosti pri delu pa se je spreminjal. Športni ribiči smo že od nekdaj naravovarstveniki. Ali se država kot sistem tega zaveda, je dovoljeno razmišljati. Plačilo koncesije s strani ribiških družin bi moralo biti obratno. Še več mi ne gre v račun: ribiške družine morajo vlagati v vodo, ki so državna last. Razmišljanje je dovoljeno: ali imamo strategijo trajnostnega razvoja za področje okolja, voda in ribištva!«

Dragi Boris, vse najboljše. Naj vam leta še naprej minevajo v zbiranju in širjenju znanja. Ker se zavedam, da je znanje ključ do uspeha, sem prepričan, da vam bomo še naprej radi prisluhnili. Pa naj se vam ne zgodi to, kar se je zgodilo vašim sodelavcem v ribiški družini, da bi zaradi preobilice dela pozabili iti za vodo in ribarit. Dober prijem!

*Besedilo in fotografije:
Stane Omerzu*

Indijski dragulj ali tropski ribolov malo drugače

Strast do ribolova sega v otroštvo, ko sem bil star 5 ali 6 let in sem ulovil prvo ribo na prazen trnek. Od takrat sem preživel ogromno časa ob Savinji ali Preserskem jezeru. Tudi morje je name v prvih začetkih ribolova naredilo močan vtis, predvsem zaradi raznolikosti ribjih vrst in načina ribolova. Ampak mali Sebo je odrasel in želel nekaj več, nekaj novega, drznega, nepozabnega.

Ko sem pred leti v Omanu prvič spoznal občutke ribolova na prave velike roparice, sem si rekel, da je to to (in kocka je padla). Na spletu sem začel iskati ribiški pribor: palice, rolo, vabe ... Cene so vse prej kot nizke, toda nikoli si ne bi oprostil, če bi zaradi nekakovostne palice ali role izgubil trofejno ribo. Zanimivo je, da so palice in role še najmanjša težava; glavobol se pojavi, ko pridejo na vrsto vabe, kot so t. i. *poperji*, *stick bait* itn. Ker sem po poklicu konstruktor in po duši zelo iznajdljiv, sem se odločil, da jih bom izdelal kar sam in tako privarčeval nekaj sto evrov. O tem bom pisal v eni od prihodnjih števil.

Organizacija ribolova v tropskih krajih terja veliko iznajdljivosti in raziskovanja po spletu. Imel sem srečo, da sem našel človeka, ki je z namenom zapolniti barko iskal somišljenike in fanatike za takšne podvige. Ko mi je opisal način ribolova oziroma življenja na barki, sem v sebi premleval številne pomisleke na vse skupaj. Na tehtnico sem moral dati najboljši ribolov vseh časov ter biti odrezan od sveta za deset dni. K slednjemu sodi 14-metrski čoln, star sto let, brez kabin, navigacije in signala za telefon, s katastrofalnim straniščem, lesenim kompasom ... In še cena okoli 2200 evrov (okoli 1860 dolarjev), ki ni vključevala letalske karte, vize, niti hotelov za prvo in zadnjo noč. Glede na to, da so moji

bodoči sopotniki lani na tistem delu sveta že neskončno uživali v biseru neokrnjene narave in ribolovu, sem si rekel, da je vredno tvegati 3000 dolarjev. Samo enkrat se živi.

Deset razburljivih dni smo preživel v Indiji, na otočju Lakšvadip, ki je nadaljevanje otočja Maldivol na severu. Glavna otoka sta Karavatti in Agathi. Slednji se lahko kljub relativno majhni populaciji, 8000 ljudi, pohvali z letalsko stezo, kjer smo pristali. Na omenjenem otoku sta glavni dejavnosti ribolov in pomoč turističnim naseljem na otokih Bangaram in Tinnakara. Otočje je muslimansko, tako kot so Maldivi, čeprav v Indiji prevladujeta hinduizem in budizem.

Načrtovanje takšnega potovanja je treba začeti že leto prej, destinacija je namreč zelo privlačna tudi za druge ribiče po svetu. Plačilu vseh obveznosti in pripravam sledi mučno čakanje dneva odhoda, saj je ribolov v Indijskem oceanu mogoč le od oktobra do maja. Vmes je monsunsko obdobje z obilnimi padavinami in močnim vetrom.

Sredi januarja je končno prišel čas za odhod. Zaradi velike količine pribora za ribolov mi ni ostalo veliko prostora za osebne stvari. Preživel sem s parom kratkih hlač, nekaj majicami z dolgimi rokavi in kapo. Prav nenavadno je bilo, ko je vso pot do dunajskega letališča snežilo, jaz pa sem vedel, da bom naslednji dan že na tridesetih stopinjah. Po prijavi na letališču in oddaji dragocene prtljage me je čakal peturni let do Dubaja, od tam pa še dobre štiri ure do mesta Kochi na jugovzhodni obali Indije. Z letališča smo se odpeljali do hotela, kjer smo se osvežili

s hladnim pivom in si odpočili. Naslednje jutro nas je čakal le še let do otoka Agathi, ki smo ga zaradi potrebnega policijskega pregleda skoraj zamudili. Po uri leta smo prispeli na Agathi, ki ga obdajajo čudoviti koralni greben, peščene plaže in kristalno čista voda. Z malim avtomobilom smo se po ozki cesti odpeljali do пристanišča, kjer nas je pričakoval prevoz do letovišča Bangaram. Kljub utrujenosti in slabemu počutju ob menjavi časovnih pasov nisem mogel odvrtni pogleda od lepih peščenih lagun, koral in modro-zelenega morja. Med plovbo do Bangarama smo vijugali, da ne bi nasledili na mogočnih koralah. Po 45 minutah smo prispeli na majhen rajski otok, obdan s palmami, peskom in pristnimi lesenimi bungalovi. Organizator nas je razdelil po hiškah in nas po hitri lekciji, kje bomo jedli in pili, pustil, da bi se v miru pripravili in spočili, preden bi se ob enajstih zvečer vkrcali na čoln in odpluli do prve ribiške destinacije.

Medtem ko so bile hiške opremljene s klimo, bile so čudovite in čiste, je voda za umivanje dobesedno smrdela po gnoju. Ko sem o tem vprašal organizatorja, je povedal, da vodo sami filtrirajo, zato ima takšen vonj, a jo lahko pijem brez strahu, da bi staknil kakšno bolezen. Vselitvi je sledilo sestavljanje palic, role itn. S seboj sem imel štiri palice: dve 200-gramski za *popping*, eno srednje lahko s 130 gra-

Deset razburljivih dni smo preživel v Indiji, na otočju Lakšvadip, ki je nadaljevanje otočja Maldivol na severu. Glavna otoka sta Karavatti in Agathi. Slednji se lahko kljub relativno majhni populaciji, 8000 ljudi, pohvali z letalsko stezo, kjer smo pristali. Na omenjenem otoku sta glavni dejavnosti ribolov in pomoč turističnim naseljem na otokih Bangaram in Tinnakara. Otočje je muslimansko, tako kot so Maldivi, čeprav v Indiji prevladujeta hinduizem in budizem.

Bluefin trevally

mi in eno za lahko vijačenje z manj kot 100 grami. Najpomembnejši del priprave opreme je izdelava vozlov med glavno vrvico in predvrnico. Sam uporabljam vozal FG, ki je znan širom sveta. Sam sem ga malo spremenil, da ga lahko uporabljam na čolnu. Ko gre za ribolov na velike roparice na morju, se z opremo ni šaliti; vrvica mora imeti nosilnost 70 kg, predvrnica iz fluorokarbona ali laks pa 120 kg. Tudi obroči in vrtilke morajo ustrezati razmeram ribolova in velikosti ribe (nosilnost 200 kg), da ne govorim o trnkah, ki so ogromni.

Okoli 11. ure zvečer je prišla budnica za odhod. Vso opremo, vključno z osebno prtljago, smo naložili na sto let star lesen čoln brez navigacije in drugih malenkosti, ki bi bile lahko zelo koristne za tako potovanje. Čebula, krompir, kokos in druga hrana je bilo spravljeno pod leseno klopjo oziroma nametano, kjer je pač bil prostor. Na palubi so nam pripravili ležišče. Naslednje jutro smo se zbudili na otoku, ki je ležal 100 kilometrov od našega izhodišča. Čeprav morje med nočno potjo ni bilo razburkano, smo ležeči na palubi občutili vsak val, ki ga je

Tudi drugi čoln je bil poln rib, vendar nič posebnega. Pri tem mislim na ribe, težke od 15 do 20 kilogramov. Ja, vem, na Jadranu bi za to plesali kolo in pili travarico ves teden, ampak težko je, ko veš, da obstajajo mrcine vse tja do 150 kilogramov. Povedali so nam, da tam lahko poleg GT-ja ulovimo še rumenoplavutnega tuna, marlina, pahljačasto mečarico, pasjezobo tuno (*dogtooth tune*), napoleonko zelo lepe modre barve in drug drobiž, katerega polovice niti ne poznam. Še morski pes je bil tam, presenetljivo, nekaj vsakdanjega. Za kosilo in večerjo smo

Pristanišče Agathi

Slika čoln: na sredini teh palic je WC

Po končanem delu sem si privoščil malo kopanja v toplém morju in poležavanja na soncu, med katerim sem opazoval morje oziroma tisto, kar plava v njem. Videl sem jato malih GT-jev (*giant trevally*), ki so brezskrbno plavali v plitvini in me spodbudili, da sem šel po palico. Vzel sem lahko palico in 30-gramsko vabo (*vobler*). Že po nekaj metih so se GT-ji prerivali okoli vabe, ampak prijel ni noben. Očitno poznajo namene domačih ribičev, ki lovijo tam okoli. Ko sem vabo zamenjal za 10-gramsko, je končno prijel najmanjši GT, kar sem jih videl; ni imel namreč niti četrtrine kilograma in ni bil večji od moje dlani. Težko je verjeti, da bo ta ribica enkrat belila glave športnim ribičem. Po naslednjih nekaj metih je vabo zagrizel še modroplavuti trevally, turkizno modre barve in posut s črnimi pikami, ki je tehtal okoli tri ali štiri kilograme.

Domačini so me začudeno opazovali, ko sem vse ribe spuščal nazaj v morje, česar tam ne počnejo. Ob sedmih zvečer se je dan že skoraj povsem prelil v noč, zato sem se odpravil počivat. Čez nekaj ur me je čakalo popotovanje, ki se je za vedno vtisnilo v moj spomin.

plovilo ujelo, in tudi vsak val, ki nas je zalil na sedmurni poti. Bili smo premočeni in premraženi, saj spalna vreča ter topla voda in vreme niso bili v pomoč pred mokrimi morskimi silami.

Ker za vsakim dežjem posije sonce in se za vsako vabo riba najde, se je tudi pri meni z jutrom pojavil optimizem. Po jutranji kavi in piškotih smo začeli loviti. Pred soncem smo se ustrezno zaščitili s kapo, podkapo, dolgimi rokavi in z najpomembnejšim, rokavicami, ki so nujno potrebne, da po metanju 200-gramskega popra ne odnese blazinic s prstov. Že po nekaj metih je prijel prvi GT, sicer bolj za fotografijo kot za trofejo, ampak na moje zadovoljstvo je prijel na poper, ki sem ga izdelal sam. Za potovanje sem jih naredil kar deset, težkih od 100 do 200 gramov, 15 t. i. pencilov (vrsta umetne vabe, izraz je povzet po angl. izrazu pencil, kar pomeni svinčnik, saj mu je vaba podobna) od 100 do 150 gramov ter deset vab za plitvine. Čeprav je bilo rib veliko, do tistega trenutka še nismo ujeli nič trofejnega. Na čolnu sta bila tudi dva Madžara, ki sta zaradi alkohola del opreme pozabila na letališču v Dubaju.

vsak dan jedli takšen in drugačen riž ter ribo. Poleg ribolova, ki mi pomeni dobro rekreacijo, smo uživali tudi prvovrstno dieto. Domov sem prišel šest kilogramov lažji, z natrgano prsno mišico in počeno membrano na rebrih. Da ne bo kdo rekel, da ribolov ni naporen.

Po celodnevem ribolovu sem si zaželel osvežitve v morju, a kmalu po skoku v vodo me je nekdo od članov posadke potegnil nazaj v čoln in mi razložil, naj počakam, da bo on prvi zaplaval ter preveril, kaj plava v morju. Ko sem dobil znak, da je zrak oziroma voda čista, sem se prepustil osvežilnemu užitku. Toda kmalu mi je zopet težil, da moram iz vode. Ko sem skozi masko pogledal, kaj vse plava tam doli – morski psi levo in desno, morske kače, ribe, ki jih ne najdeš niti v akvariju in smrtno nevarna meduza –, mu tega nisem zameril.

Po večerji in pogovoru o prvem dnevu ribolova sem se kot ubit ulegel in zaspal. Vse težave in tegobe so izginile, počutil sem se kot najbolj srečen človek na svetu. Z besedami je težko opisati takšen notranji mir, za katerega pa ni zaslužen le ribolov,

temveč celoten odklop. Take sreče ti nihče ne more vzeti.

Naslednji dan me je vse telo tako bolelo, da niti kave nisem mogel spiti. Vzel sem nekaj proti bolečini, opravil jutranje zadeve in izbral palico. Za ogrevanje sem vzel najlažjo. Ob vsakem metu je riba prišla, a tistih, težjih od deset kilogramov, nisem mogel dobiti iz vode. Zamenjal sem palico in »gremo dalje za iste pare«. Po dobri uri sem bil kot nov, zamenjali

te, kava, opravila in brž lovit v še globlje vode, kjer so prijemi redki, vendar neustrašni. Tik pod gladino je plavalo veliko ribic v jatah in ravno med dve takšni jati sem vrgel 200-gramski poper. Iz globine štiridesetih metrov se je kot torpedo zagnal GT in udaril po vabi. Kakšen občutek, navdušenje, levo, desno, na drugo stran čolna, sprehajal sem se, kot bi vodil psa na sprehod. Ko se je umiril in sem ga uspel potegniti na čoln, sem

zelo nenavadne. Tudi tokrat sem ulovil nekaj čudnih rib, izredno pisanih in živih barv.

Na drugem čolnu so s to tehniko ulovili *tuno dogtooth*, morskega psa in še nekaj rib, katerih imen ne poznam. Po končanem ribolovu smo se odpravili na atol, do katerega smo se vozili dobre tri ure. Prispeli smo okoli devetih zvečer, pojedli večerjo in šli k zaslužnemu počitku.

Naslednje jutro smo se zbudili na

GT, težak 40 kilogramov

Coral trout

Tuna dogtooth

Mečarica

smo lokacijo in odpluli v malo globlje vode. Tam ni bilo dosti prijemov, so pa bili zato tisti redki zelo zahtevni: trganje, slabo zapeti, zgrešeni udarci. Sam sem to pričakoval, Madžara se nekako nista hotela sprijazniti s tem in sta vztrajala, da bi se vrnili v plitvino. Ko sem jima razložil, da so velike ribe v globoki vodi, da drobiž ni več pomemben in da je bilo dovolj igranja, sta se zavedela, da sta prišla po trofejo in ne lovit ribe za v akvarij.

Tretji dan je potekal že precej gladko glede na zahtevnost. Table-

spoznal, da je 40-kilogramska mrcina moj osebni rekord.

Po obveznem fotografiranju sem ga vrnil v morje. Odložil sem palico in v mislih pokadil največjo *kubanko*, kar jih obstaja. Tako je, če na krovu ni alkohola, da bi nazdravili.

Ko smo opazili, da so ribe odplavale v globino, smo se odločili, da gremo *jigat*. Nad to tehniko ribolova nisem ravno navdušen, vendar če smo želeli dan zaključiti, kot se spodobi, smo morali poskusiti. Globine morja za *jiganje* so okoli sto metrov in ribe, ki jih dobimo na tak način, so včasih

rajskem otoku z dolgo peščeno plažo brez ene same palme, kristalno čisto vodo in prečudovitimi koralami, ki jim ni bilo videti konca. Za nas so bile najpomembnejše stotine majhnih pisanih ribic v morju. Loviti smo začeli ob grebenu, kjer so nastajali valovi in se lomili na koralah. Tokrat sem si pripravil lažji poper, okoli sto gramov, in že v prvem metu dobil eno najlepših rib iz družine *trevally*. To je t. i. *diamant trevally*, ki ima izredno svetlikajočo se zrcalno površino, izredno veliki prsno in hrbtno plavut ter ogromne oči. Pravijo, da je ime dobila tudi zato,

ker jo je zelo težko ujeti oziroma se redko ujame. Med menjavo lokacije sem na poti vlekel vabo in kmalu je nekaj močno povleklo. Sprva sem mislil, da imam eno malo mečarico zaradi akrobacij, ki jih je riba izvajala, a izkazalo se je, da sem ujel ogromno iglo. Kapitan je določil, da bo to naše kosilo, saj piščanca pač nismo imeli na krovu.

Pripluli smo v laguno atola, kjer je bila voda mirna in globoka nekje do

kovčka. Tisti večer je bil naš in ni mu bilo ne konca ne kraja.

Zjutraj nisem več čutil bolečine v rami ali prsnem košu, jo je pa nadomestil glavobol. Ponovno smo se odpravili v globoke vode, tokrat okoli 50 metrov. Pripravil sem si težko palico in namestil 200-gramski poper iz karbona, na katerega sem pred dnevi ulovil GT-ja. Kapitan nas je opozoril, da okoli čolna plavajo velike ribe. Res ni bilo videti majhnih, le lise hrbtnih

ali DTT. Proti svoji nasprotnici sem se počutil nemočnega. Uporabljal sem rolo Stela 18000, ki ima 25-kilogramsko zavoro in ta se je odvijala, kot da je sploh ni. Kolut na roli je bil vroč, ker sem z roko dodatno zaviral ribo. Za vrvico sem vedel, da bo zdržala, večja težava sta bila 1,4 milimetra debela predvrstica in vozec. Ko sem po petnajstih minutah videl, da je vse v redu in da lahko ribo vlečem še močneje, mi je postalo jasno, da na

Naš prevoz in domovanje

Skupinska

30 metrov. Korale so se dvigale do 20 metrov iz globine kot nebotičniki v mestu. Zopet smo vijugali, da ne bi nasedli nanje, ampak kapitan je zgrešil vratca in obstali smo na grebenu. Vsi smo se izkrcali in po uri potiskanja nam je uspelo rešiti čoln. Kapitan nam je »častil rundo« vode v plastenki in šli smo naprej. Zapluli smo v laguno in se odločili, da končamo dan z ribolovom. Šli smo na pohod po peščenem otoku, se potapljali med koralami, hranili ribice in uživali. Zaradi bolečin v rami in prsnem košu mi je vse to zelo dobro delo. Zvečer nas je kapitan presenetil s steklenico ruma, ki ga je potegnil iz skrivnega

videl, da za njo priplava nekaj ogromnega. Nekaj metrov pred barko, ko sem že skoraj dvignil poper iz vode, so se za njim odprla velikanska usta. V naslednjem trenutku sta poper in riba izginila v globino. Upal sem, da bodo vozec, obročki in trnek zdržali, takoj zategnil v nasprotno smer in začutil, da ni več šale. Riba je bila tako močna, da mi je spodrsnilo in sem padel v vodo. Kapitan je vpil, naj spustim palico, ampak seveda je nisem. Popustil sem rolo, da je riba lahko odplavala, medtem pa so me potegnili nazaj na krov. Boj se je začel. Riba je odvila skoraj 300 metrov vrvico in rinila v globino, zato smo predvidevali, da bi bil lahko ogromen GT, YFT

plavuti velikih rib v daljavi. Zatišje pred neurjem. Metal sem vabo in nekajkrat

drugem koncu ni GT, saj se oni prej utrudijo. Sicer imajo začetni pospešek, da te kap, ampak se hitro umirijo in potem vlečeš samo še golo težo. Ko sem navil okoli 200 metrov vrvico, se je na površini zasvetila srebrna barva. Velikost ribe me je presunila. Zopet je izginila v globino, toda tokrat sem jo imel pod nadzorom. »Ti kar plavaj, ljubica moja,« sem si rekel. Čutil sem, da je riba utrujena in da se borim samo še proti njeni teži. Nato pa mi je zastal dih. Brez kakršnegakoli opozorila je palica postala ohlapna, vrvica je plavala po vodi kot kup smeti in vse je obstalo. Začudeno smo se spogledali med sabo. Kapitan je z velikim nasmeškom izjavil, da je to pač ribolov in da bom moral naslednje leto ponoviti vajo. Rekel je tudi, da sem zagotovo naletel na tuno *dogtooth*, težjo od sto kilogramov. Resnice ne bom nikoli izvedel. Tudi moj karbon-

ski poper je izginil tako skrivnostno kot riba. C'est la vie.

Bil sem razočaran in šokiran. Doživel sem nekaj, kar je dano le malo ljudem na svetu in ta riba na krovu bi bila pika na i, ampak kaj potem. Biti športni ribič je vredno že samo zaradi lepote narave. Odpovedati se temu prekrasnemu hobiju zaradi majhnih neuspehov bi bilo nesmiselno, saj nas vsi trenutki vlečejo naprej, da jih raziskujemo, občudujemo in si jih vtisnemo v spomin.

Tisti dan je name pustil velik pečat. Začel sem razmišljati o opremi, predvsem o tem, kaj pomeni imeti kakovostno opremo. Res je, da lahko dobite opremo za morski ribolov po zelo nizki ceni in lovili boste brez večjih težav, ampak za trenutek, kot je bil, ribič potrebuje najboljše. Odločitev je odvisna od tega, kaj si želite in kaj pričakujete od ribolova.

Ko smo se prestavili v plitvino, sem vzela za sprostitev lahko palico in se igral z majhnimi ribami. Počutil sem se, kot bi si dal obliž čez rano. Ostala sta še dva dneva ribolova. Priznam, da sem bil že pošteno utrujen, rama me je vsak dan bolj bolela in tudi s prsno mišico ni bilo boljše. Dan po ulovu ribe mojega življenja smo preživeli na istem atolu. Vendar smo se držali plitvine, ki se je razprostirala kilometre levo in desno. Poper sem zamenjal za *stick bait*, ki je manj zahteven za metanje in vijačenje. Na peščenih tleh sem opazil vsako ribo, ki se je zapodila vanj. Večina je bila iz družine koralnih postrvi (takšen je uradni prevod). Bile so vseh mogočih barv in pikic. Čoln se je počasi pomikal po peščenih lagunah. Ob metu vabe je izpod čolna priplava jata GT-jev in planila na vse, kar je bilo v vodi. To bi bil posnetek za *National Geographic*. Nastala je prava panika, ker so na čolnu ribe prijele kar trem in smo se izogibali drug drugemu, da ne bi zapletli vrvic. Oba Madžara sta ujela trofejne ribe, težke okoli 35 kilogramov, in tako smo vsi dobili tisto, po kar smo prišli. Dan se je nadaljeval s prijemi različnih vrst rib, teže okoli 10 do 15 kilogramov. Med krajšim premorom sem opazoval, kako so želve plavale v valovih, ki so se lomili ob grebenu. Enkratni prizor, ki ga ne vidiš vsak dan.

Zadnji ribolovni dan sem bil že povsem izmučen. Zjutraj sem komaj vstal, vsak gib, ki sem ga naredil, mi je v telesu povzročil bolečino. Vzel sem tablete, tokrat dvojni odmerek, pograbil palico in previdno začel metati. Namesto poperja sem namestil 100-gramski *pencil* oranžno-roza barve. Morje je bilo popolnoma mirno, ozračje brez vetra, vroče in soparno, da si s težavo dihal. Nekatere sredi morja smo se ustavili, ugasnili motor in lovili, tako na obroke. Večino časa je lovila posadka, ker mi nismo imeli več energije. Vsega je bilo dovolj. No, ne še čisto, morje je imelo za nas še zadnje presenečenje.

V enem trenutku smo vsi »čilali« v senci. Komaj sem se spravil k palici in začel metati. Po pol ure sem začel opazovati morje, če se v njem kaj dogaja. V daljavi je bilo vse mirno in gladina gladka kot steklo, ko pa sem se ozrl pod čoln, sem opazil trimetrsko senco. Snel sem očala, da bi videl, če imam privede ali je to mogoče posledica utrujenosti. A resnično je pod mano plavala pahljačasta mečarica, črna kot noč brez lune. Začel sem vpiti, da imamo mečarico, toda Madžara me nista jemala resno in sta še naprej v miru pila kavo. Tudi posadka je mislila, da se mi je odpeljalo. Ko so videli, da mečem vabo, so se končno zbudili in prišli pogledat, kaj se dogaja. Spet se je začelo: panika, kričanje, metanje levo in desno, nekaj padcev itn. Končno je mečarica prijela, vendar trnek ni bil v njenih ustih, temveč se ji je predvrta ovila okoli dolgega kljuna. Zato se ni mogla bojevati, kot bi pričakoval. Za primerjavo: v Omanu je boj trajal skoraj pol ure, tu pa je riba nekajkrat skočila ven in se kmalu predala. Ko je kapitan prinesel velik gaf (jeklena kljuka, ki se uporablja za izvlačanje rib na čoln), sem vedel, da bo šla riba na otok nahraniti lačna usta. Konec koncev je to njihov edini vir mesa in so zato še kako odvisni od morja. Neverjeten zaključek zadnjega dne.

Počasi smo odpluli na kraj, kjer se je vse skupaj začelo. Med potjo smo nalovili nekaj rib za domačine. Bile so takšne in drugačne, velike, majhne in razveselili smo se vsake. Nato smo počasi pospravili pribor, nekaj sem ga pustil kapitanu in posadki, ki so

ga bili neizmerno veseli. Podaril sem jim tudi vse poperje in druge vabe, ker vem, da težko pridejo do njih, jaz pa si lahko izdelam nove. Da njihov trud ne bi izpadel neopažen, smo zbrali tudi pošteno napitnino, ki si jo je posadka razdelila. Vso pot do otoka je potekal pogovor o vsem, kar smo doživeli skupaj. Kapitan nam je priznal, da smo najboljša skupina, kar jih je imel.

Veliko ribičev pride na podobno avanturo in pričakuje, da bodo ribe kar same skakale iz vode oziroma, da jih bo kapitan natikal na trnek. A to je športni ribolov in njegov cilj je dobiti ribo na način, da pri njej vzbudiš plenilski nagon. Če bi lovili na žive vabe, bi bil izplen neprimerljivo večji, ampak to ni in ne sme biti cilj športnih ribičev. Športni ribiči po svetu smo eni največjih varuhov neokrnjene narave, saj s svojim načinom lova ohranjamo populacijo zdravo in množično, hkrati pa pomagamo domačinom, da z drugimi viri dohodka preskrbijo svoje družine in preostalo lokalno prebivalstvo.

Pozno popoldan smo prispeli na otok Bangaram. Posadka je poskrbela za opremo, mi pa smo se nagradili z mrzlim pivom v restavraciji. Od vsega pozibavanja na morju je bilo prav težko hoditi naravnost. Vidno utrujeni, vendar polni veselja po ribiški avanturi, smo počakali na večerjo. Ko je posadka delila ribe lokalnim prebivalcem, se je ob čolnu zbralo veliko radovednežev. Vsi so se želeli fotografirati z mečarico in mnogim med njimi je ob misli, da lahko nekaj tako velikega plava v morju, zastal dihal.

Naslednji dan smo zgodaj zjutraj odpluli na otok Agathi, od koder nas je letalo peljalo nazaj v Kochi. Od tam je vsak od nas nadaljeval svojo pot domov. Slovo je vedno težko, saj ljudje pustijo pečat, tudi na meni so ga. Toliko lepega smo preživeli skupaj pod indijskim soncem, da sem težko sprejel realnost ob vrnitvi. Pa še snežilo je doma. Kaj hujšega.

Tovrstna potovanja so prej izjema kot pravilo, saj je izredno težko dobiti ekipo, ki bo živela robinzonsko življenje deset dni. To je bila moja prva takšna izkušnja in iskreno povedano, je ne bi ponovil. Toda po nekaj mesecih v običajnem svetu se mi je vseeno zahotelo iti nazaj, verjetno ravno zaradi pristnosti narave, brezskrbnosti ob odsotnosti telefonov, televizije, radia itn. Kjer je samo neokrnjena narava in ti z njo.

Besedilo in fotografije:
Sebastjan Hajnšek, RD Šempeter

S pametnim telefonom fotografirajte kodo QR ali uporabite povezavo in si oglejte video posnetek

https://youtu.be/ckXGd_upmb8

September

Letošnji september je bil zame v ribolovnem pomenu vse prej kot radodaren. Sicer zaradi pomanjkanja časa nisem veliko prebil za vodo z ribiško palico v roki, pa vendarle sem pomislil, da bi na preddverju jeseni vseeno lahko lovil bolje. Pravzaprav je bil moj rezultat sredi meseca zares porazen. Na treh ribolovih nisem ujel niti ene ribe. No, če sem natančen, rdečekoko in ostrizka, kar je bilo daleč od mojih pričakovanj. Sicer niso bila velika, nadvse bi bil zadovoljen že z enim samim linjem. Zelenega lepotca sem se namreč odpravil loviti dvakrat v razmaku slabega tedna in obakrat pogorel.

Kaj je bil razlog, da je mreža po skoraj vsem dnevu ostala suha, bi težko presojal. Res sem drugače kot po navadi za vodo prišel šele okoli devete ure in z ribolovom prenehal okoli 19. ure, pa se mi kljub temu zdi, da navedena časovnica ne more biti razlog. Linj je aktiven tudi čez dan, morda res nekoliko manj kot zjutraj in zvečer, a bo vabo na pravem mestu pobral tudi sredi dne. Najbrž bo res, da vaba ni bila na pravem mestu. Namreč, ko sem prišel do Krnice, je bil na predelu, kjer sicer lovim, ribič. Okoliščino sem izkoristil in si za lovišče izbral v vodi ležečo vrbo na desni, kamor me je vleklo že nekaj časa. Deblo s številnimi vejami v vodi pomeni za ribiča le eno – ribe. No, pomeni pa tudi precejšnjo nevarnost trganja predvezi in podobnih nevskečnosti, na kar pa pomislimo le redki. Pred očmi so le ribji velikani, skriti med vejami. Tudi sam sem jih videl, tako kot vedno, ko se odpravim na ribolov ali zgolj o njem razmišljam. Letošnja bera bo žal glede tega precej slaba, obeti za kakršnokoli rekordno znamko, katere doseg sem si zadal za letos, pa bodo, kot kaže, padli v vodo. Vsega sicer še ni konec, jesen je pred vrati in s tem najboljši ribolovni čas, ko so ribe še posebno aktivne v iskanju hrane, so manj izbirčne in previdne. Bomo videli.

»Najbrž nisem izbral pravega mesta,« sem pomislil potem, ko je mimo prišel prej omenjeni ribič z novico, da je ujel kar dva linja; enega majhnega in enega večjega. Linj je torej aktivno iskal hrano med lokvanji, ne pa tudi med vejami.

Čez čas sem presedlal na lov s krmilnikom in na nekoliko močnejši pribor. Ko sem se prestavil nekaj metrov v levo, sem lahko zadel luknjo v lokvanju kakih deset metrov pred seboj. Poskusil sem, izid pa je bil enak kot pri vejah le kakšen meter od brega. Linj je namreč znan, da se rad zadržuje ob bregu in je pogosto povsem ob njem, če mu razmere seveda to dopuščajo.

Ob vejah sem imel postavljen plovec večino dneva. Šel bi staviti, da je to pravo mesto za linja. Najbrž tudi je ob določnem času. Tokrat so bili linji drugje.

Naslednjič, čez slab teden, sem znova poskusil na isti vodi, le na drugem mestu. Odpravil sem se tja, kjer večinoma lovim in kjer sta zadnjič »padla« kar dva linja. Gramski plovec se je lepo postavil pred lokvanji, dve zrni koruze na trnku sta ležala na dnu, okoli pa še nekaj prosto ležečih. Skrit za štorom sem skozi suhe poganjke opazoval rdeče obarvano anteno. Tako sem prebil celoten ribolov od devete zjutraj do sedme zvečer. Odnese sem jo še slabše kot prejšnjič, ujel nisem popolnoma ničesar. Nekajkrat se je plovec sicer potopil, pri zategu pa sem izvlekel zgolj prazen trnek. Enkrat samkrat, se mi zdi, je bila kriva resnejša riba, ki pa je trnek ni dosegel.

Še enkrat sem poskusil v prvi polovici septembra, in sicer na Gradaščici, ki mi je že nekajkrat povrnila izgubljeno ribiško samozavest in na nekaj podobnega sem računal tudi tokrat. Vemo pa, da se računi ne izidejo vedno. Doživel sem še en poraz. Na kruh skorajda ni bilo mogoče loviti zaradi hord mladice, ki so se zapodile nanj

takoj, ko je padel v vodo in ga obžrle toliko, da ni bil več loven. Poskusil sem z ukano, da sem v vodo vrgel nekaj kosov kruha, s katerimi so se zamotile, vendar pa ni trajalo dolgo in so našle tudi tistega na trnku. K sreči sem imel s seboj nekaj drobnih peletov za krape, ki sem jih zalil z vodo, počakal nekaj trenutkov, potem pa jih odcedil. Z zmehčanimi in lepljivimi peletki sem napolnil kletkasti krmilnik z odprtima koncema, v silikonski obroček na lasku pa vstavil pelet za postrvi, premera 8 mm, in ga še obvil s testom. Poskusil sem še na to. Peletek na lasku bo prav gotovo prestal vse nalete drobiža, tako da sem imel nekaj možnosti ujeti klena ali kakšno mreno. Vseeno nisem bil pretiran optimist tudi zato, ker sem večkrat opazoval obnašanje odraslih rib, medtem ko se se hranile mladice. Le redko je katera odrasla riba pobrala vabo, s katero so se ukvarjale mladice. Zanimivo. Kot bi jim zavestno prepustile hrano.

Tudi ta sprememba ni nič pomagala; razen nekaj šibkih trzajev na

vrhu palice se ni zgodilo nič. Domov sem odšel precej poklapan, čeprav se še kako zavedam, da je ribolov pač ribolov. Enkrat je boljše, drugič spet slabše. Take situacije sem že velikokrat doživel, a se kljub temu nisem mogel izogniti neprijetnim občutkom, da se pač nisem dobro pripravil in sem bolj rinil z glavo skozi zid, namesto da bi prej vse dobro premislil.

September 2019

Doma sem se v mislih ozrl v pretek-

Lanski september na reki Savi. Mrene so sicer ribe jate, zato sem pričakoval več prijemov. Bil je zgolj en sam, a silovit.

obiščem z namenom, da bi mi katera dobro zakrivila palico. Konec lanskega septembra se ni zgodilo nič pretresljivega. Palica je dolgo ostala mirna, česar na tamkajšnjem mestu nisem bil navašen. Predel sem nakrmil tako, da sem napolnil kletkasti krmilnik in ga vrgel v vodo, počakal minuto, potem pa ga s trzajem povlekel iz vode, ga znova napolnil in ponovil celoten postopek. Tako sem storil nekako desetkrat, potem pa sem na savsko dno položil še vabo. In znova se ni zgodilo nič.

Da bi kockica mesnega narezka zdržala na lasku dlje, pomagata štoper za pelete in silikonski disk.

jati, še sploh pri omenjeni velikosti, je palica ostala mirna. Le od časa do časa jo je značilno upognil vodni tok ali listje, ujeta na laksu. Z jesenjo prihaja tudi ta nadloga! Vse bujno listje bo kmalu odpadlo in ga bodo polna rečna korita. Še posebno v manjših rekah z zmernim tokom so lahko listnate usedline precejšnje, obenem pa tudi moteče za ribolov. »Steljo« pospravijo šele visoke vode, ki pridejo za obilnejšim jesenskim in zimskim deževjem ali taljenjem snega.

Mrena iz Ljubljani; ena izmed dveh ujetih septembrskega dopoldneva 2018.

Ribolov pod ribiškimi domovi RD Barje. Vrba nudi ribiču senco, voda pa lepe ribe, ki so včasih precej muhaste, včasih pa jih tam sploh ni.

lost, predvsem na prejšnje septembra in preveril, kako sem lovil takrat. Pretresljivo dobrega rezultata v tem mesecu nimam, pa tudi prav slabega ne. Pogledal sem še v arhiv fotografij in se je res izkazalo tako. Lani septembra, na primer, sem bil uspešen zgolj pri mrenah v Savi, pa še to nekako polovično. Nisem se namreč nalovil. Na zavoju reke Save pod Mednim sem v meglenem jutru nekaj časa zaman čakal na prijem. Mrenam sem nastavljal ribji pelet na lasku, v krmilnik pa stlačil dišečo mešanico peletov in sipke krme, iz česar je nastala srednje lepljiva mešanica. V vodi je počasi razpadala ter pošiljala dolvodno ležečim ribam signal za hranjenje. Na tistem ovinku reke Save skoraj vedno ujemem nekaj mren, zato ga vsaj enkrat na leto

po dolgem mirovanju in ko voda deluje kot izumrla palica, z veliko hitrostjo upogne pod zapeto ribo. Previdnost je zato vedno potrebna tudi, če je vaba v vodi šele sekundo in bi radi postorili kaj okoli drobnega pribora, preden se vaba na dnu umiri. Medtem je lahko že prepozno.

Mrena tam okoli kilograma mi je dobro ukrivila palico ter se značilno strumno upirala, pri čemer ji je znatno pomagal savski tok, ki je na tistem mestu precej močan. Uprizorila je nekaj pobegov, potem sem jo uspel spraviti v podmetalko, kjer sem jo pustil počivati kakšno minuto ali dve, da si je nekoliko opomogla. Bila je edina mrena, ki mi je prijela tistega septembrskega dopoldneva na reki Savi. Čeprav gre za ribo, ki živi v

Čez pol ure sem znova napolnil krmilnik, preveril vabo na lasku in trnek ter vse skupaj znova vrgel v vodo. Nisem niti dobro postavil palice v priročno rogovilo, izdelano iz posušene veje, ko je le-ta prav poskočila in se upognila proti vodi. Čeprav se mi to ni zgodilo prvič, sem vedno znova presenečen, ko se

September 2018

Mrena sem lovil na reki Ljubljanici v okolici ribiškega doma RD Barje. Voda je zaradi zaježitve v mestu precej globoka in počasi tekoča. Za krmljenje z mešanico konoplje, koruznega zrnja, peletov in kockic mesnega narezka sem si pomagal s krmospustom. Le tako sem si zagotovil, da je krma prispela na dno reke tam, kjer sem si želel. Preprosta naprava je namenjena ravno temu – natančnemu krmljenju z zrnasto krmo na večjih globinah. Če bi na primer za vezivo uporabil sipko krmo in krmil s kepami krme tako, da bi jih kar metal v vodo, najbrž ne bi padle natančno tja, kamor bi si želel. Vodni tok opravi svoje in krmo lahko zanese na povsem neželeno mesto. Nekaj časa je trajalo, preden sem dobri dve tretjini krme spravil na rečno dno, potem pa sem na lasek navlekel kocko mesnega narezka. Da bi le-ta dlje zdržala na lasku, sem poleg posebnega omejevalnika gibanja za pelete (štopar) uporabil še silikonski disk lastne izdelave z luknjico v sredini, skozi katero sem napeljal spodnji del štoparja do »krilc«, ki so se polegla na disk. Vaba je romala v vodo približno na sredini reke. V tako globoki vodi, kot je na tamkajšnjem območju, vid ne igra pomembnejše vloge, ribe se bolj zanašajo na vonj. Okoli desete ure se je zgodilo želeno: palica se je stresla in se upognila proti vodi. Dišeči mesni narezek na trnku in obilica proste krme sta opravila svoje. Prvo mreno sem uspešno spravil iz globine v pod-

metalko, kjer je ostala kakšno minuto. Lepa riba, torpedastega telesa z velikim repom, ki je v dobri meri kriva za silovite mrenske pobege. Mrene so izredno borbene ribe in se ne predajo zlepa, zato se sprva zdi, da imamo zapeto precej večjo ribo, kot se izkaže na koncu. Prav je, da vsaki omogočimo nekaj počitka v podmetalki, da si opomore in povrne nekaj moči, preden jo položimo na blazino za odpenjanje. Medtem ko riba počiva v podmetalki, si pripravimo fotoaparata, če jo bomo

ki sicer ni bila kapitalna, me je pa s svojim prijemom tik pri bregu tako presenetila, da so mi kar malo klecnila kolena. Čudoviti ribiški dnevi!

September 2013

Na začetku septembra tistega leta sem se odpravil loviti krape na Šumbar v sosednjo Hrvaško. Tja sem hodil vsako leto vsaj dvakrat, najraje spomladi in jeseni. Z veseljem se spominjam dni, ko je bil na tisti odlični vodi ribolov še dokaj preprost. S tem ne mislim reči, da

sem ravno na tistem mestu doživel prav to. Mesto 18 je bilo aktivno. V deževni noči z vetrom je sosedu prijel krap in najbrž si že predstavljate, kaj se je zgodilo. Med utrujanjem je zašel na moje območje in mi pobral lakse vseh treh palic. Zmešnjave ni bilo mogoče rešiti drugače, kot da sem, potem ko je bil krap v podmetalki oz. na blazini za odpenjanje, porezal zavozlanje. Tisto noč nisem več lovil. Do suhega sem se zbrisal in se predal zaslužnemu spancu.

September 2013, jezero Šumbar – Hrvaška. V dvanajstih dneh sem se pošteno nalovil krapov, vmes pa se je znašel kakšen amur.

Šumbar, ribolovno mesto 19 ali po domače »bina«.

fotografirali za spomin. Zato naj bo vedno nekje na vidnem mestu, da ga ne bi iskali medtem, ko imamo ribo v podmetalki ali, še huje, na blazini za odpenjanje.

Tistega dne sem v lepem sončnem vremenu ujel še eno mreno. Malo večja kot prva je prišla okoli poldneva, potem pa sem se odpravil domov. Bil je lep ribiški dan, ki se ga rad spominjam, ne samo po borbenih mrenah, temveč tudi po lahkotnosti, ki ga je spremljala. Vse mi je šlo kot po maslu, da senca izpod košate vrbe niti ne omenjam. Čez dva dni sem na istem mestu ujel še trebušastega klena, nekaj dni za tem pa sem se poskusil z vijačenjem. V podmetalki se je znašla lepa ščuka,

je bilo preprosto ujeti ribo, sploh ne kapitalno, bilo pa je preprosteje dobiti pristo mesto za ribolov brez poprejšnjih rezervacij. Pa tudi nasploh gneča ni bila tolikšna, kot je dandanes. Sicer tam nisem bil že kakšna tri leta, kakor pa slišim, je skorajda nemogoče dobiti ribolovno mesto brez predhodne rezervacije v določenem znesku

evrov in še to zgolj takrat, ko na jezeru ni tekmovalj.

Takrat sem se »skampiral« na ribolovnem mestu 19, znanem tudi kot »bina«. Na njem je za ribiča precejšnja udobnost z obilico prostora za palice (na njem udobno in brez težav lovita dva ribiča v polni »bojni« opremi), lesene mizice v senci borovca in tako naprej. Idilo je pred leti nekoliko skazilo mesto 18 v neposredni bližini na levi, ki je bilo pred tem nekakšno rezervno ribolovno mesto in bolj ali manj prazno, tako da je imela devetnajstka pravo prostranstvo pred seboj. Milina, ko se ne vznemirjaš, da se bo tvoj zapeti krap zapletel v laks sosednjega ribiča ali obratno, kar, verjemite, ni prijetno. Kakšno leto pozneje

S seboj sem imel vsaj 50 kg doma narejenih bojljev, ostal pa sem dvanajst dni oziroma učinkovitih deset, če upoštevam, da sem prvega dne šele proti večeru krapom ponudil vabo, in seveda zadnji dan, ki je bil bolj kot ne namenjen pakiranju in sem že okoli poldneva zapustil prizorišče.

Večdnevni ribolov krapov je pač nekaj posebnega in ribiča hitro zasnovi; bivanje v šotoru, kuhanje na majhnem plinskem gorilniku, različne vremenske razmere, od sonca do dežja in mraza, in seveda lepe ribe, zaradi katerih strumno skočiš iz tople spalne vreče v mrzlo megleno noč na pol oblečen, včasih celo bos, pa se tega niti ne zavedaš. Nekaj magičnega je v tem in na nek način kar pogrešam tovrstni ribolov. Moj stari šotor, Starbaitsov specialist (mislim, da letnik 2005, leto gor ali dol), sicer še vedno čaka nove preizkušnje, a kmalu se ne obeta nič takega.

Dobro sem se nalovil in vso tisto »rolanje« bojljev ni bilo zaman. Tudi to ima svoj čar. Ujel sem številne lepe krape, luskinarje in usnarje, tudi nekaj takih čez dvajset kilogramov. Seveda ne smem pozabiti na svojega najtežjega amurja, 21-kilogramskega lepotca.

Torej, če takole pomislim, september zame le ni tako slab mesec, kot sem zaradi treh zaporednih ničel pomislil sprva. Verjetno je treba le biti ob pravem času na pravem mestu.

Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net

JERNEJ BASTL & BRANKO HRIBERŠEK Z RIBIŠKIMI ZGodbAMI PO SLOVENIJI

Žan Bastl in njegova Gabi

V naselju Blaguš v Občini Sveti Jurij ob Ščavnici je pred slabimi šestdesetimi leti zaradi zadrževanja odvečnih voda, da bi v času poletnih suš lahko namakali bližnja polja, nastalo Blaguško jezero. Z zajezitvijo istoimenega potoka, ki izvira pod Cerkvjenjakom in se v Biserjanah zliva v reko Ščavnico, so ustvarili akumulacijo s površino 14 hektarov. Raj in biser za vsakogar, ki spoštuje neokrnjeno naravo, ljubi vodo, ki s svojo spokojnostjo ustvarja pravo oazo miru.

Tokrat smo se na ribolov do Blaguškega jezera odpravili kar s tremi družinami, *all inclusive*. Za tridnevni izlet, kar smo združili po načelu prijeto s koristnim, smo že dva dni prej pripravljali vso potrebno opremo za prevoz v štirih osebnih avtomobilih.

pogledu na natovorjeno opremo sta najverjetneje mislila, da so nas izgnali iz Savinjske doline.

Se je pa zatikalo pri prevozu opreme mladincev. Nepravilno nalaganje na izposojeno prikolico jih je dodobra izmučilo. Vsake toliko časa se jim je neuravnotežena in preveč naložena

s krapci, amurji, roparicami in drugimi domorodnimi vrstami rib, kar nas je navdajalo z optimizmom po dobrem ulovu.

Prvi dan dnevno-nočnega ribolova je bil nekoliko bolj umirjen le z nekaj dobrimi prijemi, saj so ribe v tako veliki lovni površini potrebovale določen čas,

Žan Bastl in njegova Gabi, težka 20,7 kg

Del opreme Petrove družine

Jernej je že pred samim odhodom predlagal, da bi bilo bolje, če bi za vso opremo raje naročili kar tovornjak. Malo v šali, malo zares, a imel je prav, saj je za prevoz naših osebnih stvari ostalo bore malo prostora. Da bi se na tridnevnem izletu v neokrnjeni naravi počutili res domače, z vsemi petičnimi zahtevami naših žena in otrok, smo morali misliti res na vse. Hrana na nivoju, žar, tiganj, kanistri za vodo, pijača vseh zvrsti in okusov, pripave za hlajenje pijače, prebivališča, šotori, ležišča in dežniki za zaščito pred soncem so bili samo del potovalnih skrbi. Ribiška oprema je bila povsem druga težava, kar večino naših boljših polovic sploh ni zanimalo. A nekako nam je le uspelo stlačiti v prtljavnike in delno v potovalne prostore vso izbrano opremo.

O samem prihodu na Blaguško jezero, kjer sta nas pričakala predsednik in gospodar Ribiške družine Gornja Radgona, raje sploh ne bi pisal. Ob

prikolica prevrnila in spet je bilo vse narobe.

»Bodo že prišli k pameti,« je nasmehjan pripomnil Peter: »Saj je treba vedeti, da življenje ni potica.«

»Res!« je samozavestno potrdil Jernej in s pestjo drgnil ob Petra.

Po naporni dostavi opreme smo na zahtevo žena na hitro postavili tabor in ga pregledno uredili. Pred pripravo na ribolov je bilo treba poskrbeti še za lačne želodčke.

Ker sva bila za prehranjevanje tabornikov zadolžena jaz in moj mlajši prijatelj Jan Bastl, sva poskrbela za ureditev kuhinje na prostem in res dober žar po zaslugi neutrudnega Jana.

Po dobrem obroku je končno napočil čas še za pripravo ribolovne opreme. Skrbnik jezera nam je v pomoč za hranjenje označenih mest posodil čoln z električnim motorjem, s katerim smo v vodo nametali raznovrstno hrano za privabljanje rib.

Blaguško jezero je dobro poseljeno

da so priplavale do naših krmišč. V naši bližini pa so lovili tudi drugi, ki so že dan prej nakrmili svoja lovišča in nam speljali nekaj lepih krapov.

A čas naredi svoje in potrpežljivo smo čakali. V poznih nočnih urah je Peterov piskač končno zablestel v svoji barvi in cviljenju. Naša glasovna komunikacija, kako bomo izvlekli težkega krapa, je zbudila skoraj ves ženski tabor.

»Kaj se dogaja?« je iz šotora prva izstopila moja žena Berny, ki še ni sodelovala pri takšnih podvigih, in nas prestrašeno osvetljevala z lučjo na telefonu. Potem je še Jernejeva Nataša, nejevoljna nad nočnim hrupom, ki smo ga ustvarjali v zanosu nad prvim dobrim ulovom, želela pojasnilo, kaj za vraga počnemo.

»Lubika, končno lovimo krape,« je z dvignjenimi rokami veselo pojasnjeval Jernej.

Petrova gospa pa je lepo spala naprej. Navajena takšnih nočnih izgredov se je verjetno samo obrnila na drugo

Mojstra žara – Jan in Branko

Branko Hriberšek in največja babuška v Evropi(?)

Jernej bastl s krapom, 3,8 kg

nekaj ščuk na bojli in drugih manjših vrst rib, ki so med zatišjem popestrile naše ribiško uživanje. Največji užitek je zagotovo doživel mladinec Žan Bastl, ki je v jutranjih urah zadnjega dne po navodilu očeta Jerneja, kam naj vrže trnek z vabo, ujel drugega največjega krapa v jezeru, Gabi. Prijela je samo tri metre stran od obale,

na koruzo z briketom, prepojenim z jagodnim okusom. Utrujenje je trajalo več kot tričetrt ure. Mladenič ni obupal. S previdnimi potezami in težkim bojem je na suho povlekel ribo svojega življenja.

»Tooouo!« je zavreščalo preko Blaguškega jezera, ko je Gabi varno pristala v podmetalki.

V družbi ribiških prijateljev, žena in otrok je vse prehitro minilo. Za konec nam je ostal samo še najtežji del ribiške dogodivščine: ureditev okolice do prvotnega stanja. Zavedati se moramo, da neokrnjenost čudovite in neponovljive narave zagotavljamo prav mi z dejanji, ki so odraz naše kulture. In navsezadnje: tukaj smo samo začasno.

*Besedilo in fotografije:
Branko Hriberšek*

stran in nadaljevala nočno sanjarjenje o velikem krapu.

Naslednja dneva sta bila veliko boljše: več ujetih rib in manj nočnega negotovanja žena, ki so želele samo spati in uživati v nočnem hladu Blaguškega jezera.

V času gostovanja smo dobro lovili krape, amurje, babuško velikanko, celo

S pametnim telefonom fotografirajte kodo QR ali uporabite povezavo in si oglejte video posnetek

<https://youtu.be/TLET5DHkaFU>

Jakčeva nezgoda s škornji

Povedati vam moram še eno prigodo, ki se mi je pripetila v tistih zadnjih sončnih dneh poletja. Z Maticem sva se odpravila na ribolov do bližnje reke. V takih dneh ni prijetnejšega od dogodivščin v naravi. Svež zrak okrepi zdravje, voda nas pomiri in razbremeni. Veliko sva govorila, kako bo zopet potekal pouk. A to je tema za drugič.

Ob reki se nama je kmalu pridružil Maticev očka, saj sama še ne smeva loviti. Še malo pa bova tudi midva lahko opravila ribiški izpit. Voda je bila že veliko hladnejša kot med vrhuncem poletja. Pripravili smo vabe in palice ter skočili v ribiške škornje. Poiskal sem primerno mesto, da bi se približal vodi in opazoval. Stal sem čisto pri miru in opazoval dogajanje v vodi. Opazil sem nekaj postrvi, ki so počivale v tolmunu, nekaj se jih je sončilo na sredini v toku reke. Jesen se že kaže, saj se je počasi začela igrati z listi dreves, ki so poplesavali. Za vsakega, ki je padel na gladino, so se ribice radovedno dvignile. Ponudil sem jim svoj posnetek ličinke in upal, da jih bo premamil. Ni jih zanimal. Mirno so plavale mimo. Nekajkrat sem poskusil, a brezuspešno. Pogledal sem proti Maticu in videl, da namešča že drugo vabo. Očitno tudi ni imel sreče. Odločila sva se zamenjati lokacijo. Med vejevjem sva se prebijala gorvodno ob reki in iskala primeren prostor. Zamenjala sva vabi, ker dotlej nisva uspela premamiti ribice. Za lažji met sem se odločil stopiti v vodo, saj sem pogumen in voda še ni mrzla. Maticev očka me je usmerjal, da sem stopal previdno. Ko sem trdno stal na izbranem mestu, sem vabo vrgel k ribicam, ki so počivale v bližnjem tolmunu. Skozi škornje sem čutil hladno vodo

in pomislil, kako je prijetnejše poleti, ko je zelo vroče in to prija. Vendar se mi je v nekem trenutku zdelo, da ni samo občutek, ampak da so moje nogavičke resnično mokre. Nisem želel iz vode, zato sem to misel opustil. Bom pogledal pozneje. Zeblo me ni, zato sem se počutil dobro. Ribicam sem še naprej ponujal vabe in se trudil, da bi me katera prišla pozdravit. Maticu je uspelo: ujel je lepo potočnico malo višje od mojega mesta ribolova. Ponudil ji je posnetek ličinke in zdel se ji je zanimiv. Maticev očka se je smejal, saj midva nisva nič ujela. Imeli pa smo lep dan. To je največ, kar šteje. Imeli smo dovolj, zato smo se odločili, da bomo za tisti dan končali. Pospravili smo vabe in palice ter se preobuli. A, glej! Ko sem se skobacal iz škornjev, sem imel mokre nogavičke. Torej res ni bil samo občutek, škornji mi prepuščajo vodo. K sreči sem imel

še ene nogavičke v nahrbtniku za vsak primer. Škorenj smo pregledali, vendar nismo našli mesta z luknjico. Ko smo prispeli domov, sem se Maticu in njegovemu očku zahvalil za lep ribolov in odhitek očku v delavnico, ki je ravno popravljala stol. Povedal sem, kaj se mi je zgodilo. Rekel je, da sem na enem od ribolov preluknjala škornje, saj smo se prebijali skozi trnjevo vejevje. Trni so bili res debeli in močni. Kako sedaj najti luknjico? V kopalni kadi sva škornje polivala z vodo in poskušala najti točno ali vsaj približno mesto, kjer prepuščajo vodo. Našla sva ga! Čisto majhno luknjo, ki je bila dovolj, da je bila notranjost škornjev mokra. Očka je obljubil, da jih bo poskusil zakrpati. V delavnici sva poiskala škatlo škornjev (še dobro, da jo je očka pospravil na varno), v njej pa rezervno tkanino in lepilo, ki sva ga nanesla na zunanji del luknjice. Nanj sva nato nalepila kos nepremočljive krpice, ki me bo še dodatno zaščitila pred vodo. Upala sva, da bo v redu. Imela sva tudi dober izgovor, da bova šla naslednji dan na ribolov. Saj veste, opremo je treba preizkusiti na terenu, kot pravijo. Namakanje v domači kadi ne pokaže pravih rezultatov. Škornji so se do naslednjega dne dobro posušili, lepilo je lepo prijelo, moral sem samo še ugotoviti, ali so zopet neprepustni. Odpravila sva se k reki, hitro nataknila škornje,

vzela palico in se podala v vodo. Zopet sem čutil mrzlo vodo. Samo to. Po prvi oceni so bile nogavičke suhe. Lovila sva dobri dve urici, nato sva morala domov. Ko sem

sezul škornje, so bile nogavičke res suhe; popravilo je delovalo. No, lepilo je delovalo. Ulovil zopet nisem nič, vendar sem bil vesel, da bom še naprej lahko nosil

škornje. Pa vam, se je tudi že pripetila kakšna nezgoda z ribiško opremo?

Nuška Božičnik,
fotografije spletni viri

POBARVANKA

Pomoč policistov pri nadzoru ribiškega okoliša

Sodelovanje radovljiških ribičev, ki so združeni v Ribiško družino Radovljica, z lokalno Policijsko postajo Radovljica je že več let uspešen primer dobre prakse, tako za ene kot za druge. Organizirana čuvajska služba policiste tekoče obvešča o zaznavah posameznih primerov in varnostnih pojavov v času prisotnosti na terenu, zlasti ob vodotokih, policisti enako obveščajo ribiškočuvajsko službo in druge organe RD, kadar postopek ali del postopka spada v njihovo pristojnost. Nekatere naloge, ki so načrtovane, opravljajo tudi skupaj.

Letos je potekal skupni poostren nadzor nad stanjem v ribiškem okolišu 13. 8. 2020. Na podlagi dosedanje prakse in izkušenj iz preteklosti smo ocenili, da bo ta dan ob vodotoku Save več ljudi, zlasti v primeru lepega sončnega vremena. Kraj, kjer se ljudje najraje zadržujejo, so prodišča, nekateri pa se v globljih tolmu-

poznejše obdelave. Prav dobrodošlo je izvajanje skupnih nalog na terenu, ko se zaveš, da imaš praktično pomoč poleg sebe. Tudi motivacija je večja. Seveda mora biti takšna oblika sodelovanja vnaprej načrtovana in pripravljena, predvsem pa morajo vsi izvajalci poznati svoje naloge in obseg pooblastil.

da bi se zaradi večje prisotnosti policistov bistveno zmanjšala problematika ogrožanja naravnega okolja.

Izvedba nalog je potekala v presledku. V zgodnjih jutranjih urah in dopoldan sta dva čuvaja pregledala stanje na celotnem ribolovnem okolišu in nista naletela na posebne pojave, pri katerih bi bila potrebna pomoč policistov. Vse naloge sta opravila z običajnimi postopki.

Popoldan so sodelovali trije ribiški čuvaji, patrulja PP Radovljica in patrulja konjenikov. Zapisati moram, da je patrulja skupaj z ribiškim čuvajem sodelovala pri prijemu krivolovcev na Šobcu, ki so pred tem pobegnili z Bleda pred postopkom ribiških čuvajev RD Bled. Tudi omenjeni je bil uspešno zaključen. Poudariti želim, kako pomembno je skupno sodelovanje ne glede na razmejitve ribiških okolišev. Tudi sodelujoči v popoldanskem času niso imeli težjega dela, prav tako so jih opazili in so s svojo navzočnostjo verjetno marsikoga odvrnili od slabih namenov.

Preventivno delo daje rezultate v daljšem časovnem obdobju, zato naši prisotnosti v naravi namenamo precej pozornosti. Če pa se nam ponudi priložnost, da z nami sodelujejo še konjeniki Policije, je taka oblika sodelovanja vredna vse pohvale.

Naj v zaključku poudarim, da ribiči, zlasti čuvajska služba, v današnjem času, ko nezakonit lov postaja vse bolj nasilen in organiziran na nekaterih območjih in vodotokih, vidimo policiste kot pomembne partnerje varovanja naravnega okolja in nudenja pomoči. Pred leti sem sodeloval v projektu, ki se je nanašal na sodelovanje ribiških čuvajev in policistov, kjer so bile naloge in oblike sodelovanja širše in razumno predstavljene. Seminar je temeljil na izkušnjah iz prakse, obravnavi in predstavitvi primerov dobre prakse ter predstavitvi nekaterih oblik skupnega sodelovanja. Ob tem moram poudariti, da je bil odziv z obeh strani zelo dober, sprejeto pa je bilo splošno spoznanje, da bomo s skupnim delom nadaljevali in ga še nadgradili.

Policisti, hvala vam za vaš prispevek k zagotavljanju varnosti.

*Besedilo in fotografije:
Roman Zupanc*

nih tudi osvežijo in zaplavajo. Je pa res in izkušnje kažejo tako, da se ob strugi Save, ki je odprta za ribolov in naseljena s tujerodnimi in domorodnimi postrvmi, v tem letnem času zadržujejo osebe, ki nimajo dobrih namenov in ne spoštujejo narave, ampak pridejo z namenom, da iz globin potegnejo kakšno ribo, pa ne samo eno. Po domače povedano, ugotavljamo, da se t. i. krivolovci zgoščeno in v skupinah pojavljajo na določenih (nam dobro znanih) krajih, kjer z nedovoljenimi tehnikami ribolova lovijo ribe. Vse, kar je prav; taka prepovedana dejanja skušamo preprečiti, v skrbi za lastno varnost med postopki pa za pomoč zaprosimo policiste.

Interventna pomoč policistov ribiškim čuvajem, če so med postopkom ogroženi, v praksi ni vedno povsem uspešna. Policisti imajo namreč kup drugih nalog, ki sodijo v višjo prioriteto in nujnost. Če čuvaj meni, da ne bo mogel sam uspešno opraviti naloge in postopka, se umakne, pred tem pa dokumentira dogodek, zaradi morebitne

Letos so nas policisti prijetno presenetili, ko so nas obvestili, da nam bo pri nadzoru pomagala tudi konjenica oz. patrulja dveh konjenikov. Ne zgodi se pogosto, da konjenica pomaga ribiškim čuvajem, ampak tokrat so okoliščine nanesle tako, da sta se vključila konjenika in pregledala območje od kampa Šobec do sotočja rek Save Bohinjke in Save Dolinke. Ni pomembno, da s tistim delom ribiškega okoliša upravlja sosednja RD Jesenice, pomembna je prisotnost konjenice. Res nista obravnavala kršitev ali drugih dogodkov, s prisotnostjo pa sta zagotovo vzbudila zanimanje oseb, ki so se zadrževale ob vodi. In prejeli smo kar nekaj klicev »presenečenja«, ker je taka prisotnost povsem neobičajna.

Zlasti domačini, predvsem lastniki obvodnih zemljišč, so to prisotnost pozdravili z navedbami, da bi bil tak nadzor lahko večkrat. Prav lastniki zemljišč se jezijo na odvržene smeti, razna kurišča in zbiranje naravi neprijaznih oseb in so prepričani,

Naše znanje spreminjamo v vaš uspeh!

KPMG je v Sloveniji prisoten od leta 1993. Svojim strankam nudimo prednosti širokega izbora storitev in dolgoletnih izkušenj ter dobrega poznavanja gospodarskih panog in regulative. Kot družba članica KPMG globalne mreže, ki je ena največjih mrež revizorskih in svetovalnih družb na svetu, naše lokalno znanje stalno bogatimo z globalnimi izkušnjami.

KPMG storitve v Sloveniji zajemajo:

- revizijo računovodskih izkazov in druge revizijske storitve;
- storitve notranje revizije, presoje skladnosti poslovanja s predpisi in obvladovanja tveganj;
- izdelavo raznovrstnih študij in analiz;
- storitve reorganizacije podjetij in izboljšanja poslovnih procesov;
- revizijo informacijskih sistemov in sorodne storitve;
- davčno svetovanje;
- celovit izbor storitev finančnega svetovanja, ki vključuje ocenjevanje vrednosti podjetij in sredstev, pomoč pri izvedbi kupoprodaj podjetij ter storitve finančnega prestrukturiranja;
- računovodske storitve.

T: +386 1 4201 170

F: +386 1 4201 160

kpmg.lj@kpmg.si

www.kpmg.si

© 2020 KPMG Slovenija, d.o.o., KPMG poslovno svetovanje, d.o.o., in KPMG računovodske storitve, d.o.o., slovenske družbe z omejeno odgovornostjo in članice KPMG mreže neodvisnih družb članic, ki so povezane s švicarskim združenjem KPMG International Cooperative ("KPMG International"). Vse pravice pridržane. Ime, logotip KPMG in slogan "cutting through complexity" so registrirane blagovne znamke ali blagovne znamke KPMG International.

Miti in resnice o lahkem priboru

V muharskih krogih že desetletja krožijo različne ideje in govornice glede lahkega pribora in njegove uporabnosti oziroma neuporabnosti. Nekateri ga zagovarjajo, drugi imajo pač drugačno mnenje. Že dalj časa opažam, da prav pri najbolj vnetih nasprotnikih je žal v večini primerov nasprotovanje predvsem zaradi zavračanja samega, predstav in pripovedovanj, ne pa tudi na temelju osebnih izkušenj. Obstaja zlata sredina, verjetno celo večina tistih, ki se ob tej debati le nasmehnejo in pustijo razmišljanja drugim, sami pa se osredotočijo, kako bodo najbolje izkoristili svoj dragoceni čas. Tokrat bom poskusil razjasniti nekaj najpomembnejših vprašanj glede lahkega pribora prav zato, ker se mi zdi, da gre predvsem za nerazumevanje in nesporazum. Pisali bomo o opremi, ki je muharji preprosto ne moremo več prezreti, saj predvsem v zadnjem času predstavlja vedno večji delež muharske industrije.

Najprej razjasnimo, o čem pišemo. Pišemo o palicah, vrvicah in kolescih, ki jih je AFT-MA (American Fishing Tackle Manufacturers Association) opredelila med težami od 0 do 3. Proizvajalci jih oglašujejo kot pribor, primeren za manjše reke in potoke, za uporabo tanjših predvrvic in trnic in za to, da deluje in se primerno obnaša že pri manjših ribah, ki po navadi tam tudi živijo. Ponekod lahko zasledimo tudi oglaševanje v pomenu velikosti muh, kjer naj bi bil ta pribor primeren za drobne ali celo samo suhe muhe.

Naslednja stvar, ki jo želim razjasniti, je

Palica za lahko muharjenje z značilnim plutastim držalom za kolesce

pojem *uravnoteženi pribor*. Uravnoteženi pribor pomeni, da ob določeni palici, kolescu in vrvici uporabljamo tudi primerne debeline predvrvic, trnic in na koncu v grobem tudi velikosti muh. Nihče nam ne more prepovedati uporabe tanke trnice, na primer 0,09 ali 0,10 mm na palicah številke 5, 6 ali celo več. Lahko jo uporabljamo po svoji odločitvi, vendar se moramo zavedati, da v tem primeru ne uporabljamo uravnoteženega pribora. Za omenjene tanke trnice je uravnoteženi pribor lažji. Prav tako ne bomo za debeline trnic 0,30–0,40 uporabljali palic, številke 4, 5 ali 6. Morda celo kaj manj. Omenjene trnice so najprimernejše za pribor in palice nekje med številkami 8 do 12. V večini območij, kjer muharimo na losose, ki lahko tudi presežejo velikost enega metra, je na primer palica številka 8 in predvrstica 0,35–40 mm nekakšen standard. Enako velja za muharjenje na sulca ali ščuko s tem, da pri slednji uporabimo tudi predvrstico, odporno proti zobatim plenilcem.

Uporaba uravnoteženega pribora omogoča njegovo optimalno uporabo. Palica se pri tem ukrivi nekako do polovice (njenege optimuma) in še vedno imamo dovolj rezerve za morebitni večji primerek. Če uporabljamo tanke trnice na (pre)močnih palicah, omenjene palice ne ščitijo dovolj tankih trnic, kot bi bil to primer ob uporabi lažjih palic. Posledica

je lahko resnično čezmerno utrujanje rib. To je težava, za katero mnogi zmotno trdijo, da je posledica uporabe lahkega pribora, vendar to ni res. Izkušeni muhar namreč hitro začuti, da nima nadzora in nagonsko popušča, saj iz izkušenj ve, da je sila na trnico tako velika, da obstaja velika verjetnost, da jo riba pretrga, kar se mu je v preteklosti najverjetneje tudi že zgodilo. Temu se lahko izognemo z uporabo primerno lažjega pribora. Lažje palice se hitreje upognejo in dobro sledijo ribjim potegom in hitrim spremembam plavanja. Izkušeni muhar ve, da ni strahu, da se pri optimalni ukrivljenosti teh palic tanjša trnica prehitro pretrga in lahko hitreje in bolj samozavestno utruja ribo do trenutka, ko jo pripelje v podmetalko. Govorimo seveda o ribah, ki niso trofejnih velikosti. Načrtnega ribolova trofejnih rib se lotimo malo drugače, a o tem kdaj drugič.

Večkrat sem tudi na mladinskih muharskih taborih predstavil enostaven preizkus,

Ultralahko kolesce, primerno za vrvico od 0 do 2

ko smo na grm privezali trnico, 0,12 mm, s palicami številke 6 in 3. Nato je lahko vsak preveril, kako se upogneta, preden se trnica pretrga. Z lažjo palico je bilo izredno težko omenjeno trnico sploh pretrgati, ne da bi jo pri tem upognili precej čez polovico. Medtem ko je pri težji trnici počila veliko prej. Ko se tega zavedamo med utrujanjem, lažji precej bolj zaupamo, jo le opazujemo, saj je po navadi veliko manj ukrivljena, kot je bila med našim poizkusom. Če kdo še vedno ne verjame, naj poizkusim sam.

Vedno sem zagovarjal pravilo, da uporabimo najdebelejše mogoče trnice, da bomo kljub temu še uspešni, kar seveda velja tudi za pribor nasploh. To pomeni, da ne bomo

uprabljali prelahkega pribora, če za to ni nobene potrebe. In seveda obratno.

Naslednje dejstvo, ki mnogim ni prav jasno, je, da je moč palice odvisna tudi od njene dolžine. Predstavljam si šestčevljevno palico, številka 3, poleg nje pa devetčevljevno istega razreda in tudi recimo iste serije (na primer srednje akcije), kar nekako zagotavlja podobno akcijo palice. Hitro lahko ugotovimo, da je spodnji del krajše bistveno tanjši, obratno pa je spodnji del devetčevljevne že kar lepo debel. Palice (istih serij) se namreč daljšajo navdol in ne navzgor, saj bomo v nasprotnem primeru z večanjem dolžine palice dobili vedno bolj nežno in tanko. Vsekakor pa ne več istega razreda. Obe sta torej namenjeni vrvici številka 3 in za obe je ta vrvica uporabna in primerna. Prva je primerna bolj za manjše, zaraščene potoke in rečice, kjer bi z daljšo imeli verjetno samo težave, medtem ko slednja pride veliko bolj prav na malo večjih in odprtih rečicah. Po navadi največjo razliko med obema opazimo šele pri utrujanju. Prva se lahko med utrujanjem tridesetcentimetreke postvri namreč ukrivi do ročaja, medtem ko pri drugi opazimo, da je spodnja tretjina lahko

Trnica za zahteven ribolov, za katero je primeren lahek pribor.

še dokaj ravna. Temu pravimo, da ima zadnja za utrujanje še rezervo, prva pa je izkoriščena že praktično do konca. V angleški literaturi in člankih lahko zasledimo izraz, da ima palica močnejši *butt section* ali pa *back bone*. To pomeni rezervo za utrujanje, o kateri smo ravnokar pisali. Ob izbiri lahkih palic moramo zato tudi predvideti, kje in za kakšne namene ter katero velikost rib jo bomo uporabljali. To je v pravi poplavi ponudbe vsej prej kot lahka naloga. Najlažje je preizkusiti opremo, ki jo že ima nekdo od znancev. Lahko povprašamo tudi prijatelje iz tujine, ki jim zaupamo, predvsem glede novosti, ki k nam šele prihajajo.

Nadaljevanje prihodnjic ...

Besedilo in fotografije: Tomaž Modic

IZ KUHARSKE BELEŽNICE GOJKA ŠKORIČA

Amurjevi kotleti z omako z ingverjem in nadevan krap z baziliko in parmezanom

V tokratni številki glasila Ribič Gojko Škorič predstavlja dve okusni jedi iz belih rib: eno iz amurja in eno iz krapa. Če nimate omenjenih vrst rib, lahko jedi pripravite tudi iz katere druge vrste rib.

Amurjevi kotleti z omako z ingverjem

Za pripravo jedi za 4 osebe potrebujemo:

- 1,2 kg kotleto amurja ali druge bele ribe,
- 10 dag čebule,
- 5 dag česna,
- eno manjšo pekočo papriko – po okusu,
- 10 dag ingverja,
- 2 dag mlete prekajene paprike,
- eno limono,
- peteršilj,
- 1,5 dl belega suhega vina,
- 1 dl oljčnega olja,
- 10 dag masla,
- sol,
- poper.

V mešalniku sesekljamo čebulo, česen, papriko, peteršilj, nariban ingver, limonin sok, sol in poper. Dodamo še malo oljčnega olja in z omako premažemo ribje kotlete. Najbolje je, če jih čez noč mariniramo v hladilniku. Nato kotlete vzamemo iz marinade in le-to odstranimo. Spečemo jih v ponvi ali na žaru. Marinado nato prelijemo v ponev, v kateri smo pekli ribo, ji dodamo še vino in dušimo, da nastane gosta omaka. Na koncu dodamo še malo mrzlega masla. Kot prilogo postrežemo pečen mlad krompir, lahko tudi rezance.

Ob jedi se prileže belo suho vino.

Nadevan krap z baziliko in parmezanom

Za pripravo jedi za 4 osebe potrebujemo:

- krapa, ki tehta od 1 do 1,5 kg,
- 8 dag česna,
- 2 neškropljeni limoni,
- peteršilj,
- šopek bazilike,
- 15 dag naribanega parmezana,
- 10 dag pistacij,
- 10 dag sušenega paradižnika,
- 10 dag slanah filejev inčunov,
- 2 dl oljčnega olja,
- 20 dag masla,
- sol,
- poper.

Ribo očistimo in jo ob hrbtu po dolgem pazljivo prerežemo do kosti. Malo pred repom zlomimo kost in jo z nožem počasi odstranimo tako, da se ribji polovici še vedno držita skupaj. Mednje nadevamo nadev, ki ga pripravimo iz bazilike, parmezana, sušenega paradižnika, nasekljanega česna, pistacij, nasekljane limonine lupine, peteršilja in soli. Vse sestavine premešamo. Po potrebi dodamo še malo oljčnega olja. Zavijemo v folijo, pri čemer vmes dodamo koščke masla. Ribo pečemo v razgreti pečici (ali na žaru) na 180 stopinjah 30 do 40 minut (odvisno od teže ribe). Kot prilogo priporočamo zelenjavo s krompirjem, blitvo ali ohrovt s krompirjem.

Ob jedi ponudite belo suho vino, po želji lahko tudi cviček ali lažje rdeče suho vino.

Besedilo in fotografije: Borut Jerše

